Ազգ
Azg
armenian daily

8 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 24 (2469)

Թուրքական մամուլն անդրադարձել է Բոջոլյանի ձերբակալությանը

ԱՆԿԱՐԱ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի մամուլը («Հյուրիեթ», «Ռադիկալ»), վկայակոչելով «Ազգ», «Ասպարեզ» օրաթերթերը եւ «Ազատություն» ռադիոկայանը, անդրադարձել է թուրքագետ Մուրադ Բոջոլյանի ձերբակալությանը, որն, ինչպես հայտնի է, մեղադրվում է հօգուտ Թուրքիայի լրտեսության մեջ: Ըստ թուրքական մամուլի, «ՀՀ նախկին նախագահի թարգմանիչ, ԱԳՆ Թուրքիայի բաժնի նախկին ղեկավար Մուրադ Բոջոլյանը Թուրքիայի հետ հարաբերությունները բարիդրացիաբար կարգավորելու կողմնակից է եղել»:

«Ռադիկալի» տեղեկացմամբ, Մուրադ Բոջոլյանի կինը՝ Լյուդմիլա Բոջոլյանը, հաստատել է իր ամուսնու ձերբակալության մասին լուրերը: Ըստ նույն աղբյուրի, ձերբակալվածի դատապաշտպան Ռուբեն Բալաբանյանը հայտարարել է, որ «դատելով Բոջոլյանի արտաքին տեսքից՝ նրա հանդեպ ֆիզիկական ճնշում ներկայումս չի գործադրվում»:

«Փաստաբանը չի նշել, արդյոք դատապարտյալն ընդունե՞լ է մեղադրանքները, թե ոչ», տեղեկացնում է «Ռադիկալը»:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Լիցենզիա լրատվական գործունեության համար

Սահմանում է «Զանգվածային լրատվության մասին» նոր օրենքը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երեկ կառավարության նիստում քննարկված եւ հաստատված հարցերից էր «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքի նախագիծը, որը մինչ կառավարությունում քննարկվելը, արդարադատության փոխնախարար Աշոտ Աբովյանի հավաստմամբ, ուղարկվել է 35 լրատվամիջոցների ղեկավարների՝ նրանց դիտողություններն ու առաջարկները հաշվի առնելու նպատակով: Ըստ փոխնախարարի, այս օրենքն «ավելի դեմոկրատական է» ներկայումս գործող օրենքից: Սակայն այս եզրահանգման հիմնավորումները, փաստորեն, հակառակն էին վկայում: Եթե ներկայումս լրատվամիջոցը նախ պետք է գրանցվի որպես տնտեսական միավոր, ապա նրա կանոնադրությունը հաստատվի, այսուհետ մտցվելու է լիցենզավորման կարգ: Դա Աշոտ Աբովյանը բացատրում է նրանով, որ պետությունը պետք է իմանա, թե «ո՞վ է գործում այս դաշտում»: **«Ազգի»** այն հարցին, թե ի՞նչ իմաստ ունի լիցենզիա մտցնելը, քանի որ հնարավոր էր պարզապես գրանցմամբ սահմանափակվել, եւ արդյոք պե-

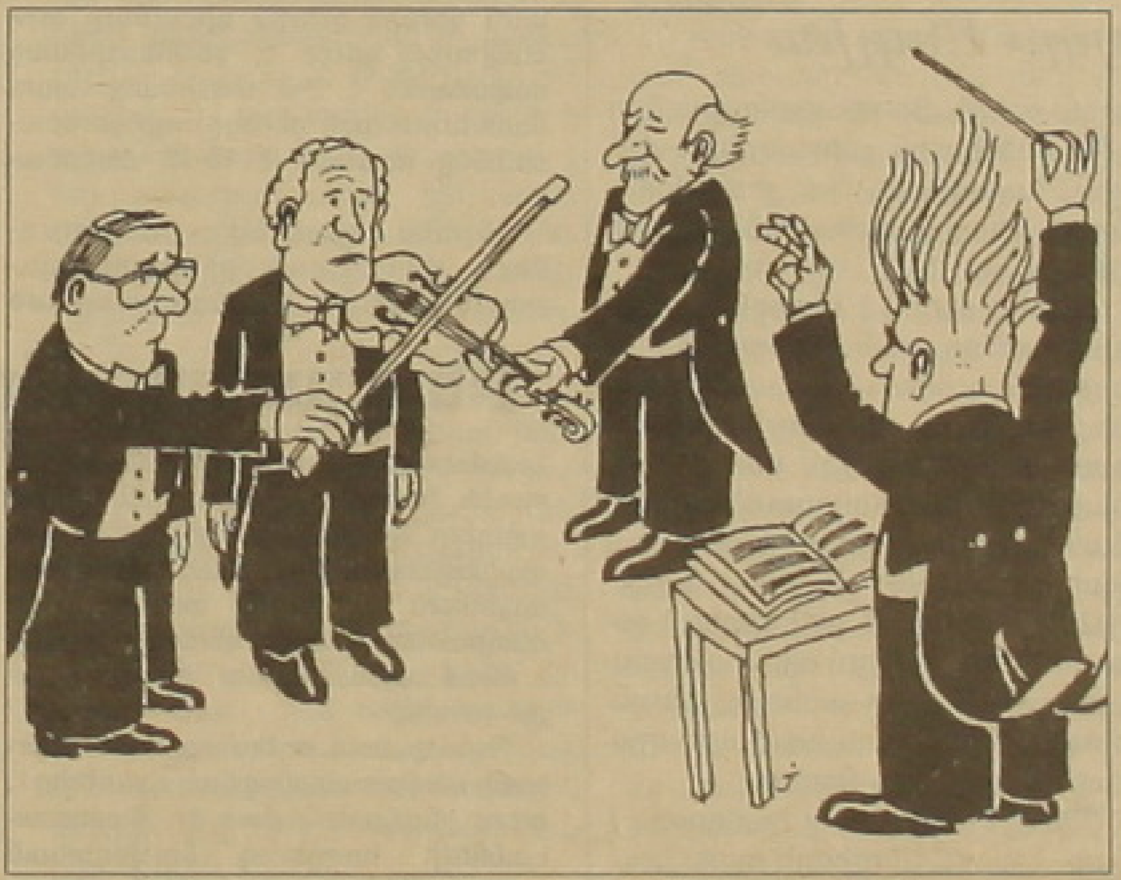

տությունը կարո՞ղ է այդ լիցենզիան հետ վերցնել, արդարադատության փոխնախարարը պատասխանեց, որ լիցենզիայի գաղափարն ընդամենը լրատվամիջոցի՝ այդ գործունեությամբ զբաղվելու մասին տեղեկացնելն է: Նա ավելացրեց, որ գոյություն ունի լիցենզիայից զրկելու հնարավորություն, ապա թվարկեց օրենքով՝ նախատեսված դեպքերի ցանկը: Դրանից հետո տեղեկացվեց, որ որեւէ պետական մարմին դա չի կարող անել եւ լրատվամիջոցին լիցենզիայից զրկելու համար պետք է դիմի դատարան:

Տես ➧ էջ 2

ԵԱՀԿ

«ՆԱՏՕ-ն կարող է աջակցել Մինսկի խմբին, նույնիսկ փոխարինել նրան»

Ամերիկյան «ՌԱՆԴ» կորպորացիայի ավագ խորհրդական, 1993-98 թթ. ՆԱՏՕ-ում ԱՄՆ դեսպան Ռոբերտ Հանթերը «ՆԱՏՕ ռեւյու» պարբերականի «Մոխրոտիկին թերեւս պարահանդես» վերնագրով ընդարձակ վերլուծականում գրում է եվրասիական համագործակցության խորհրդի (ԵԱՀԽ) հնարավորությունների, եվրասիական անվտանգության ապահովման գործում ԵԱՀԽ-ի ավելի լուրջ եւ ազդեցիկ դեր ստանձնելու մասին: «ԵԱՀԽ-ն պետք է կենտրոնանա ճգնաժամերի կառավարման, զենքերի վերահսկողության, միջազգային ահաբեկչության, պաշտպանության պլանավորման, խաղաղության աջակցման գործողությունների վրա: 2000-2002 թթ. ծրագրի մեջ են մտնում նաեւ տարածաշրջանային խնդիրների, ներառյալ Հարավարեւելյան Եվրոպայի եւ Կովկասի, քննարկումները եւ համագործակցությունը», գրում է Հանթերը: Ներկայացնելով Մակեդոնիայում, Բոսնիայում, Կոսովոյում ճգնաժամերի ղեկավարման ՆԱՏՕ-ի դերը, Հանթերը, մեր կարծիքով, հասնում է ասելիքի բուն էությանը. «Եթե հաջողվի համոզել Ռուսաստանին՝ ՆԱՏՕ-ի հետ համագործակցությունում խաղալ առավել էական դեր, ապա ԵԱՀԽ-ն կարող է աջակցել ղարաբաղյան կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբին, նույնիսկ փոխարինել նրան»:

Հիշեցնենք, 2002 թ. հունվարի կեսերին պաշտոնական այցով Բաքու ժամանած ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ Ռաֆայել Էստրելլան հայտարարել էր, որ ցանկանում է տեսնել ղարաբաղյան խնդրի շուտափույթ կարգավորումը, եւ Ադրբեջան այցելելու նպատակներից մեկը հենց դա է: «ՆԱՏՕ-ն շահագրգռված է կարգավորված տեսնելու Աբխազիայի եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունները, քանի որ դրանց չլուծված լինելը մեծապես վնասում է Եվրասիայի անվտանգությանը: ՆԱՏՕ-ն մտահոգված է ԼՂ հակամարտությամբ եւ այսուհետեւ հատուկ ուշադրություն է դարձնելու հակամարտության կարգավորմանը», Հեյդար Ալիեւի հետ հանդիպման ժամանակ ասել էր Էստրելլան:

Թ. Հ.

Ֆրանսիան քննադատում է ԱՄՆ-ի պարզունակ մոտեցումը

ՓԱՐԻԶ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ֆրանսիայի արտգործնախարար Յուբեր Վեդրինը փետրվարի 6-ին մեղադրել է ԱՄՆ կառավարությանը, որ միջազգային հիմնախնդիրների հանգուցալուծմանը շատ պարզեցված մոտեցում է ցուցաբերում: «Այսօր մեզ սպառնում է նոր միամտություն, ըստ որի բոլոր համաշխարհային խնդիրները դիտվում են բացառապես ահաբեկչության դեմ պայքարի պրիզմայով», հայտարարել է Վեդրինն իր ռադիոհարցազրույցներից մեկի ժամանակ: «Այս ավելորդ պարզեցումը լուրջ հիմնախնդիր է, ընդ որում առաջին հերթին մերձավորարեւելյան ճգնաժամի առնչությամբ», ընդգծել է Վեդրինը:

Երբ երկրի վարկանիշը դառնում է խաղալիք

Իրենց աչքի գերանը թողած ուրիշի աչքի փուշն են տեսնում

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Մեկ ու կես տարի առաջ Եվրախորհուրդը Հայաստանի առջեւ պարտավորությունների մի փաթեթ դրեց, որը միաժամանակ իրեն անդամակցության նախապայման համարեց: Դրանցից ամենակարեւորը «Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների» մասին միջազգային կոնվենցիան էր, որի 6-րդ արձանագրությունը հստակ սահմանում էր մահապատժի վերացման դրույթը: Դա 2000 թ.-ին էր եւ, չնայած այս հարցի շուրջ ծագած շահարկումներին, պաշտոնական Հայաստանն ընդունեց պարտավորությունները, այսինքն՝ մահապատժի վերացման արձանագրությունը: Փաստաթուղթը ստորագրեցին հանրապետության նախագահը, այն ժամանակվա վարչապետը, ԱԺ նախագահը, անխտիր բոլոր խումբ-խմբակցությունների ղեկավարները: Դրա հիման վրա 2001-ի հունվարին Հայաստանի Հանրապետության դրոշը բարձրացվեց Բրյուսելում:

Դրանից անցել է ուղիղ մեկ տարուց ավելի, որի ընթացքում Հայաստանը պարտավորվել էր կատարել ստանձնած պարտավորությունների մի մասը, այդ թվում եւ կոնվենցիայի կատարում, մինչդեռ մինչեւ հիմա այն վավերացված չէ, իսկ մահապատժի վերացման շուրջ ծավալվող շահարկումները հասնում են իրենց կիզակետին:

Տես ➧ էջ 3

Արա Աբրահամյան. Բանակցությունների հիմքում պետք է դրվի ԼՂՀ ճանաչումը

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանը՝ ելույթ ունենալով Լոս Անջելեսում, կոչ է արել կարգավորել Ղարաբաղյան հակամարտությունը բացառապես խաղաղ միջոցներով՝ նշելով, թե այս հարցով զրուցել է նաեւ Ադրբեջանի նախագահ Հ. Ալիեւի հետ Նյու Յորքում կայացած համաշխարհային տնտեսական ֆորումի ժամանակ: Աբրահամյանի համոզմամբ, Ղարաբաղյան բանակցությունների հիմքում պետք է դրվի մեկ գաղափար՝ ԼՂ հայկական հանրապետության ճանաչման խնդիրը: Նրա կարծիքով, Հայոց ցեղասպանության հարցի շուրջ Հայաստանն ու Թուրքիան երբեք չեն գտնի փոխզիջումային տարբերակ, իսկ Թուրքիան պետք է պատասխանատվություն կրի այդ հանցագործության համար, եւ այդ նպատակին պետք է ծառայեցվեն միջազգային իրավունքի նորմերը: Ամերիկահայ եւ ռուսահայ համայնքների համագործակցության առնչությամբ նա նշել է, որ հետագայում ԱՄՆ հայկական լոբբին պետք է հաշվի առնի նաեւ Ռուսաստանի շահերը:

Ձեւավորվեց Երեւան քաղաքի ՀՌԱԿ «Զեյթուն-Քանաքեռ» ակումբը

Փետրվարի 6-ին ձեւավորվեց Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Երեւան քաղաքի «Զեյթուն-Քանաքեռ» ակումբը: Տեղի ունեցած անդրանիկ ժողովում ընտրվեց վարչություն հետեւյալ կազմով՝ Հակոբ Բաբայան (ատենապետ), Վանիկ Գասպարյան (փոխատենապետ), Նելլի Գեւորգյան (ատենադպիր), Վարդան Ղահրամանյան (գանձապահ), Արմեն Ասրեսյան (խորհրդական):

Ակումբի անդամներն աշխատում են տարբեր բնագավառներում, հիմնականում երիտասարդներ են: Մոտ ժամանակաշրջանում կազմակերպությունը կունենա գրասենյակ:

Ժողովին մասնակցում էին ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, վարչության անդամներ Ռոբերտ Մավիսակալյանը եւ Մեսրոպ Հարությունյանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ

Ամենայն հայոց կաթողիկոսը ստորագրեց օլիմպիական զինադադարի կոչը

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍԲ. ԷՋՄԻԱԾԻՆ, ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ: Փետրվարի 7-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ընդունեց Հունաստանի պառլամենտի անդամ Կալածակոսին:

Ինչպես Վեհափառ հայրապետին հայտնեց տիկին Կալածակոսը, առաքելության նպատակն է օլիմպիական խաղերի նախօրեին խաղաղության եւ զինադադարի կոչ անել աշխարհի բոլոր հակամարտող երկրներին:

Հանդիպման ընթացքում Հայոց հայրապետը ստորագրեց օլիմպիական զինադադարի վերաբերյալ կոչը, որի տակ իրենց ստորագրություններն են դրել բազմաթիվ նշանավոր անձինք, որոնց թվում նաեւ տարբեր եկեղեցիների շուրջ 50 բարձրաստիճան հոգեւորականներ:

«Ողջունում ենք բոլոր այն նախաձեռնությունները, որ ուղղված են խաղաղության հաստատմանը: Այս պատգամն է, որ մշտապես ու առավելաբար հնչում է նաեւ մեր եկեղեցում», ասաց Հայոց հայրապետը:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Դեռեւս հինգ օր առաջ Մեծ Բրիտանիա կատարած պաշտոնական այցի մասին երեկ առավոտ էր հրավիրել ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը: Թեեւ այդպես էլ պարզ չդարձավ, թե ինչու էր ԱԺ նախագահը այդքան ուշանալուց հետո որոշել հավաքել լրագրողներին, այնուամենայնիվ, պրն Խաչատրյանը նշեց, որ այցելությունը հաջող է ընթացել, թեեւ նրա խոսքերից, անկեղծ ասած, այն տպավորությունը կարելի էր ստանալ, որ այցելությունը նման բաներ սիրող ԱԺ նախագահի հերթական շրջագայություններից էր եղել: Խնդիրն այն է, որ ամենատարբեր մակարդակներով կայացած հանդիպումների ընթացքում որեւէ կոնկրետ պայմանավորվածություն ձեռք չի բերվել:

Ցեղասպանության ճանաչումը Թուրքիայի հետ հարաբերությունների նախապայմա՞ն

Արմեն Խաչատրյանի «պատմական այցը» Անգլիա

Նախքան այցի պաշտոնական մասի սկիզբն Արմեն Խաչատրյանի գլխավորած պատվիրակությունը հանդիպել է Լոնդոնի հայ համայնքի հետ: Սբ. Սարգիս եկեղեցում նշանակված թերեւս ամենակարեւոր հարցը եղել է համայնքի գործարար շրջանակների հայրենիքում ներդրումներ կատարելու խնդիրը, որը սահմանափակվել է զուտ երկկողմ ցանկություններով: Ավելին, հանդիպմանը ներկա չի եղել գործարար-բարերար Վաչե Մանուկյանը, որի հարաբերությունները հայրենիքի հետ վերջին շրջանում տարակարծությունների տեղիք են տալիս:

Այնուհետեւ պատվիրակությանն ընդունել է Լորդերի պալատի նախագահ, թագուհու խորհրդական լորդ Իրվինը, որի հետ խոսվել է Եվրամիությանը Հայաստանի անդամակցության հեռանկարների մասին: «Ես նշեցի, որ դա հրատապ հեռու գնացող ծրագիր է, դեռ տարիներ ակնկալում, պատասխանատվության խնդիր կա, բայց պետք է այսօրվանից հստակ քայլեր ձեռնարկվեն, որպեսզի Հայաստանը, որպես ԵԽ անդամ, որոշակի քայլեր անի դեպի եվրամիություն: Այդ քայլերը պետք է ներդաշնակ լինեն եվրոպական երկրների օրենսդրական եւ մյուս չափանիշներին, որին ամեն օր մոտենում ենք», լորդ Իրվինի հետ հանդիպման ընթացքում նշել է ԱԺ նախագահը:

Այնուհետեւ հյուրերին ընդունել են Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի տնօրենների խորհուրդը եւ մասնավորապես բանկի նախագահը: Այդ հանդիպմանը Հայաստանում ներդրումներ կատարելու տեսակետից մեծ նշանակություն տվող ԱԺ նախագահը նշում է. «Խոսակցությունը գնում էր ներդրումները շարունակելու եւ դրա համար նպաստավոր հողի առկայության մասին: Մենք նշել ենք, որ դրանց համար անհրաժեշտ օրենսդրական բազան եւ ներքաղաքական կայունությունն այսօր աստիճանական զարգացման ընթացքում են եւ կան երաշխիքներ»:

Հետաքրքրական է, որ հանդիպումների ընթացքում տարածաշրջանային խնդիրների մասին մտքեր փոխանակվել են ոչ թե հնարավոր ամենաբարձր մակարդակով, այսինքն Լորդերի պալատի նախագահի, այլ Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարարության եվրոպական դեպարտամենտի տնօրեն Մակգրեգերի հետ: Որպես այդպիսին, անգլիական կողմի համար հետաքրքրություն են ներկայացրել ԼՂ կարգավորման խնդիրները: Հայկական պատվիրակության ղեկավարը ընդգծել է, որ Հայաստանը միանշանակ կողմ է կոնֆլիկտի խաղաղ կարգավորմանը միայն ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում: Այդ տեսակետից հույս է հայտնել, որ Թուրքիան չի միջամտի կարգավորման գործընթացներին: Որպես այս երկրի հետ հարաբերությունների բացում, Արմեն Խաչատրյանը, թերեւս անտեղյակ երկրի արտաքին քաղաքականության չափորոշիչներից, բառացիորեն ասել է հետեւյալը. «Թուրքիան պետք է անվերապահորեն ընդունի Ցեղասպանության փաստը: Դա հայ ժողովրդի համար հսկայական բարոյական նշանակություն ունի: Նրանց բացատրվեց, որ Թուրքիայի հետ բանակցություններում անպայմանորեն սա պետք է հաշվի առնել»:

Իսկ քիչ անց, առավել հստակեցնելով ասելիքը, ԱԺ նախագահը նշում է, թե եվրոպական դեպարտամենտի տնօրենին ասել է. «Այդ բոլոր նախապայմաններով հանդերձ, որոնք նշեցի` Ցեղասպանության եւ ԼՂ կոնֆլիկտին չմիջնորդելու մասին, Հայաստանը միշտ չունի Թուրքիայի հետ հավերժական թշնամի լինելու...»:

Այստեղ տեղին է հիշեցնել, որ եւ հանրապետության նախագահը, եւ արտաքին գործերի նախարարը բազմիցս նշել են, որ Թուրքիայի հետ հարաբերությունների սերտացման համար Ցեղասպանության ճանաչման հարցը խոչընդոտ չէ եւ որպես նախապայման չի ընդունվում: **«Ազգի»** հարցին, թե ինչպես է ընկալվել Եվրոպայում այդ հայտարարությունը, նկատի առնելով վերոնշյալը, Արմեն Խաչատրյանը պատասխանեց` շատ նորմալ:

Պատվիրակությունը հանդիպել է նաեւ ԵԽ-ում Անգլիայի պատվիրակության ղեկավար Դեւիսի հետ, արծարծվել է միջազգային կազմակերպություններում պատվիրակությունների միմյանց օժանդակության խնդիրը: Թե ինչպես է պատկերացնում, ասենք, Մեծ Բրիտանիայի կողմից նման օժանդակությունը ԵԽ-ում, Արմեն Խաչատրյանը կոնկրետ որեւէ բան չասաց:

ԳՈՌ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ժողովո՛ւրդ, տո՛ւր քո վստահության քվեն

Քանի որ ինչ սպասում են մեծ գործեր

Խուլերի միավորման մշակույթի եւ սպորտի հանրապետական պալատում երեկ կայացած «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորման առաջին համաժողովը նվիրված էր «Դեմոկրատական սոցիալիզմի ազգային մոդելը» միասնական ծրագրի քննարկմանը:

ՀԿԿ նախագահ Արամ Սարգսյանն անդրադառնալով դահլիճ որոնելու ոդիսականին (որի արդյունքում վերջապես հաջողվել էր ստանալ այս դահլիճը), բացեց համաժողովը, հիշեցնելով, որ ինչ տեսակ էլ իրենց կոչվի, «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորումը հաստատակամ կմնա արտահերթ ընտրություններ անցկացնելու անհրաժեշտության հարցում: Չթաքցնելով իր նպատակները` միավորումը հրաժարվում է ներկայիս իշխանություններից, եւ, հաշվի առնելով մեր երկրի առանձնահատկությունները, հասարակությանն է ներկայացնում դեմոկրատական սոցիալիզմի ազգային իր մոդելը:

Դահլիճում պատին փակցված «Արդարություն, աշխատանք, սոցիալիզմ» կարգախոսով առաջնորդվող միավորման առաջին համաժողովում առաջին ելույթը նվիրված էր դեմոկրատական սոցիալիզմի հայկական մոդելի, դրա հիմնադրույթների ներկայացմանը: Անկախ ներկայացման նյութից, ամեն ինչից խոսվեց` Սեն Սիմոնից մինչեւ Տրոցկի, ՀՀՇ-ական անցյալից մինչեւ արեւմտյան կինոֆիլմերով դաստիարակվող երիտասարդություն:

Նշվեց նաեւ, որ «պետք է վերջ տալ ախտական այն կոպիտ կապիտալիզմին, երբ ամեն ինչ վերածված է ալան-թալանի, երբ ահավոր չափեր են ընդունել գործազրկությունն ու հասարակության սոցիալական բեւեռացումը»: Իսկ հռետորական սեփական հարցին, թե ե՞րբ կլինի այս ամենի վերջը, ելույթ ունեցող ԵՊՀ դոցենտ Հակոբ Հակոբյանն էլ պատասխանեց. «Վերջը վաղուց է եղել, պետք է մտածել սկզբի մասին»:

Ծափողջույններից հետո ներկայացվեցին նաեւ վերը նշված ազգային մոդելի հիմնադրույթները. Հայաստանը` կիրառական եւ հիմնարար գիտությունների երկիր, գյուղատնտեսության մեջ կողմնորոշում դեպի ֆերմերություն եւ կոոպերատիվներ, հողը` ազգային հարստություն, վարձակալության հիմունքներով եւ այլն: Մնացյալն էլ այս ոգով մինչեւ Արցախի միացում Հայաստանին:

Հետո հնչած ելույթները հիմնականում ողջույնի խոսքեր էին ինչպես «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորման ստեղծման, այնպես էլ համաժողովի անցկացման առնչությամբ:

Հատկապես տպավորիչ էր ԱԺ արդեն անկախ պատգամավոր Սամվել Գասպարյանի ելույթը, որը հարուստ էր «ուտելուց հետո է ախորժակը բացվում», «մինչեւ ատամներդ ցույց չտաս, քեզ հետ հաշվի չեն նստի» եւ նմանատիպ այլ եզրահանգումներով:

Զզված ԱԺ ամբիոնից խոսելուց, դժգոհելով անմիաբան մեր ազգից, բողոքելով իրեն երբեք չտրամադրող հեռուստաընկերություններից եւ իր պատգամավորության գծով գործընկերների 70 տոկոսին որակելով տականքներ, Սամվել Գասպարյանը հայտարարեց, որ «մեր ընդդիմությունը թույլ է, դրա համար իշխանություններն ուժեղ են երեւում»:

Մյուս ելույթներն էլ պակաս կրքոտ չէին: Մասնավորապես, ՆԳ նախկին նախարար, «Հայրենիք եւ պատիվ» միության ներկայացուցիչ Լեւոն Գալստյանը յուրահատուկ ձեւակերպում տվեց. «Քանի որ տարին ձիու` մուրազի իրականացման տարի է, թող կատարվի ընդդիմության մուրազը, որ շուտ հեռանան նախագահն ու իր վարչախումբը, իշխանություններին էլ` մուրազախաբություն»:

Այս ամենի արդյունքը «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորման առաջին համաժողովի հայտարարությունն է, որում միավորման անդամները հաստատում են. «... գաղափարական ու քաղաքական հակառակորդն ենք ներկա վայրագ ազգասպանություն, ամենաթողություն քարոզող իշխանությունների... «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորումը պատրաստ է է... օրինական ընտրությունների պայմաններում ժողովրդի վստահության քվեն ստանալով, Ազգային ժողովում ձեւավորել գաղափարակից ուժերի մեծամասնություն: Մենք պատրաստ ենք ստանձնել պետության կառավարման պատասխանատվությունը, դեմոկրատական սոցիալիզմի համակարգի հաստատումով` մեր հայրենիքի ծանրակշիռ տեղն ու դերն ապահովենք քաղաքակիրթ աշխարհում»:

Պետական կառավարումը ստանձնել շատերն են ցանկանում, եւ այդ ցանկացողներից ոչ ոք սկզբից եւեթ չի հրաժարվում պատասխանատվությունից: Պարզապես հետո մնում են միայն արտոնությունները: Իսկ պատասխանատվության մասին ոչ միայն մոռանում են, այլեւ ուղղակի չեզոքացնում: Այնպես որ, ստացվում է անպատժելիություն, ինչը ցավոք անհաղթահարելի «արժեք» է իշխանական լծակավորների համար:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԱԿԻՐՃ

Մահացել է Լեոնիդ Հակոբյանը

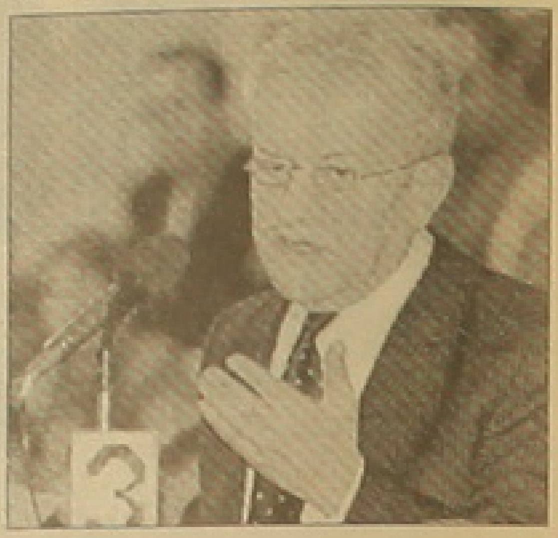

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 6-ի լույս 7-ի գիշերը սրտի տագնապից վախճանվել է ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, Հայաստանի Կոմունիստական կուսակցության գործիչ Լեոնիդ Հակոբյանը:

Ինչպես հայտնում են ՀԿԿ կենտկոմից, Լեոնիդ Հակոբյանի քաղաքացիական հոգեհանգիստը տեղի կունենա փետրվարի 8-ին, ժամը 11-ին` ԳԱԱ շենքում:

Հուղարկավորությունը կկայանա նույն օրը: Լեոնիդ Հակոբյանի մարմինը կամփոփվի Երեւանի Քաղաքային պանթեոնում:

Հայաստանի տարածքում ջերմաստիճանը նորմայից բարձր է 5-7 աստիճանով

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկայումս Հայաստանի տարածքում ամենուրեք ջերմային բարձր ռեժիմ է, հատկապես շատ տաք է Տավուշի եւ Լոռու մարզերում, որտեղ առավելագույն ջերմաստիճանը հասնում է 15-18 աստիճանի: Երեւանում վերջին օրերին գիշերները որոշակիորեն ցուրտ է, ջերմաստիճանը տատանվում է 2-6 աստիճանի սահմաններում, իսկ ցերեկը օդի ջերմաստիճանը հասնում է 10-12 աստիճանի:

Ինչպես հայտնեց «Հայհիդրոմետ» վարչության հիդրոօդերեւութաբանական մասնագիտացված ստորաբաժանումների կենտրոնի պետ Ալբերտ Թորոսյանը, ընդհանուր առմամբ հանրապետությունում ջերմաստիճանը նորմայից բարձր է 5 աստիճանով: Ամսական կանխատեսումներով, Արարատյան հովտում սպասվում է նորմայից 2 աստիճանով բարձր ջերմաստիճան, իսկ մնացած շրջաններում` նորմային մոտ:

Առաջիկա 3 օրերի ընթացքում կպահպանվի ներկայիս ջերմաստիճանը, իսկ փետրվարի 11-ից հետո սպասվում է անկայուն եղանակ, տեղումներ եւ ցերեկային ջերմաստիճանի որոշակի նվազում:

Բնակարանամուտ Պտղավանում

Նոյեմբերյանի տարածաշրջանի Բագրատաշեն, Դեբեդավան, Այրում, Ջորավան գյուղերը Տավուշի մարզի ամենաշատ փախստականներով բնակեցված համայնքներն են: Այստեղ ապրող բռնագաղթածների համար դեռեւս չլուծված է մնում ամենակարեւոր` բնակարանային խնդիրը:

Պտղավանում, որ եւս այս տարածաշրջանի փախստականաբնակ գյուղերից է, օրերս բնակարանամուտ էր: Փախստականների հարցերով Նորվեգական խորհրդի ֆինանսավորմամբ եւ ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչության աջակցությամբ Պտղավանի 22 փախստական ընտանիքներ նորակառույց առանձնատների տեր դարձան: Թաղամասը, որ առաջ «Վագոններ» էր կոչվում, այսուհետ կկոչվի Նորվեգական:

Սա փախստականների Նորվեգական խորհրդի հայաստանյան գրասենյակի ղեկավար Թիմ Սբրեյթի ութամսյա գործունեության ընթացքում իրականացված առաջին ծրագիրն է: Ուստի նա առավել ուրախությամբ է վերաբերվում Պտղավանի փախստականներին, յուրաքանչյուրին գիշի եւ բոլորի տներն անհատապես մտնելը եւ շնորհավորելն իր պարտքը համարեց:

Պտղավանցիներն էլ պրն Սբրեյթի նկատմամբ իրենց ջերմ վերաբերմունքն արտահայտեցին, նա այսուհետ Պտղավանի պատվավոր քաղաքացի է:

Մ. Հ.

Լիցենզիա լրատվական գործունեության համար

Սկիզբը էջ 1

Արդարադատության փոխնախարարը, պատասխանելով լրագրողների հարցերին, անդրադարձավ օրենքի մի քանի դրույթների: Օրինակ` լրատվամիջոցը պետական գաղտնիք հրապարակելու համար կարող է պատասխանատվության չենթարկվել, եթե տեղեկությունը ձեռք է բերել օրինական ճանապարհով: Իսկ պատասխանատվության հարցը սահմանված էր օրենքի 27-րդ հոդվածով: Դա նախատեսված է առանց լիցենզիայի լրատվական գործունեության, խոսքի ազատության չարաշահման, կեղծ կամ անօրինական լրատվության տարածման եւ այլ դեպքերում: Սակայն Ալեքս Աբովյանը չանդրադարձավ նույն հոդվածի այն դրույթին, որը լրատվական գործունեության իրականացնողին չի ազատում հետագա վնասի փոխհատուցման պարտավորությունից անգամ հերքման տարածման դեպքում: Սա, ի դեպ, խոսքի ազատությունը սահմանափակող միակ դրույթը չէ: Թերեւս այս փաստը գիտակցում էր նաեւ օրենքի նախագիծ ներկայացնողը, որը ընդգծեց, որ այս փաստաթուղթն, իր կարծիքով, դեռեւս վերջնամշակման փուլ պետք է անցնի: Մեր հերթին խոստանում ենք ավելի մանրամասն անդրադառնալ այս նախագծի անընդունելի դրույթներին:

Արդարադատության փոխնախարարը տեղեկացրեց, որ կառավարության նիստը նախագահող ՀՀ նախագահը մեծ ուշադրություն դարձրեց այս օրենքի դրույթներին:

Հաջորդ հարցը, որ նույն պաշտոնյան երեկ ներկայացրել էր կառավարությունում, վերաբերում էր մարդասիրական օգնության եւ բարեգործության ծրագրերին, ավելի կոնկրետ` գործարքներում ավելացված արժեքի գծով հարկային արտոնությունների վերացմանը: Ավելացված արժեքի հարկի վճարման դիմաց նման գործունեություն իրականացնողները կստանան նույն չափով փոխհատուցում: Այսինքն` կառավարությունը փաստորեն դառնում է համաֆինանսավորող եւ մասնակցում մարդասիրական ու բարեգործական ծրագրերին: Նպատակն է, ըստ Ալեքս Աբովյանի, որ բացառվեն առեւտրային գործարքները բարեգործության քողարկմամբ: Նրա հավաստմամբ, այդ գործարքները կազմում են վերոնշյալ ծրագրերի գործարքների 70-80 տոկոսը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ

Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com

www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221

Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353

Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483

Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353

Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:

Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Երեւանում կգործի Եվրախորհրդի ինֆորմացիոն կենտրոն

Հայաստանն է եղել մեր պարտավորությունների կատարմանը հետեւող ներկայացուցիչ

«Իմ առաքելության նպատակը Եվրախորհուրդը Հայաստանի իշխանություններին հենց այստեղ ներկայացնելն է, նրանց, ինչպես նաեւ ոչ կառավարական կազմակերպությունների հետ համագործակցության ծրագրերի համակարգելն ու ԵԽ առջեւ Հայաստանի պարտավորությունների կատարման ընթացքին աջակցելը», երեկ «Ազգին» տված հարցազրույցում նշեց ՀՀ-ում ԵԽ նորանշանակ ներկայացուցիչ, մարդու իրավունքների հարցերով խորհրդատու Նատալյա Վուտսովան: Մեկամյա ժամկետով մեկ ներկայացուցիչ էլ մեկնել է Բաքու: Նրանց հանձնարարված է նաեւ երկու երկրներում ինֆորմացիոն կենտրոններ բացել:

– Տիկին Վուտսովա, ինչպե՞ս է Եվրախորհուրդը գնահատում Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների կատարման ընթացքը:

– Գնահատական տալիս են ԵԽ քաղաքական կառույցները՝ Խորհրդարանական վեհաժողովն ու Նախարարների խորհուրդը:

Խորհրդարանական վեհաժողովը Հայաստանի վերաբերյալ զեկույց քննարկեց հունվարյան նստաշրջանին: Զեկույցը տրամադրվել է Հայաստանի իշխանություններին՝ դիտարկումների եւ պատասխանների համար: Ու արդեն հունիսին՝ վեհաժողովի հերթական նստաշրջանում, զեկույցի տեքստը կհրապարակվի:

Ինչ վերաբերում է Նախարարների խորհրդին՝ դրա շրջանակներում անցկացվում է մոնիտորինգ: Բայց վերջինս խորհրդապահական է, քանզի մտածում ենք, որ քննարկումները, դիտարկումները զուտ Հայաստանի կառավարության եւ այս կառույցի միջեւ առավել արդյունավետ են:

– Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների չկատարման դեպքում նախատեսվո՞ւմ են հատուկ քայլեր, ճնշումներ:

– Մոնիտորինգն ինքնին յուրօրինակ ճնշում է: Նման մոնիտորինգներ անցկացվում են շատ երկրների հետ, հիմնականում Արեւելյան Եվրոպայում, անդամակցությունից անմիջապես հետո, մինչեւ մի որոշակի պահ: Որոշ երկրների համար գործընթացն ավարտվում է կարճ ժամանակամիջոցում: Ոմանց համար էլ կարող է նույնիսկ վերսկսվել մեկ անգամ ամբողջացվելուց հետո, եթե Եվրախորհուրդը համարում է, որ անդամ երկիրը դուրս է գալիս իր պարտավորությունների շրջանակներից կամ խախտում է կազմակերպության հիմնարար փաստաթղթերի սկզբունքները: Ճնշման լծակներից է նաեւ Խորհրդարանական վեհաժողովի նստաշրջանում որեւէ սուր խնդրի առաջադրումն ու եվրոպական լայն հասարակայնության ուշադրության հրավիրումը դրա վրա, ինչպես Հայաստանում մահապատժի վերացման, Ադրբեջանում՝ քաղբանտարկյալներին ազատ արձակելու դեպքերում: Եթե այդուհետեւ էլ պետությունն իրավիճակը շտկելու միջոցներ չի ձեռնարկում, նրա պատվիրակների մասնակցելու իրավունքը՝ քվեն, կարող է սառեցվել: Ամենավերջին միջոցը երկրին ԵԽ անդամությունից զրկելն է:

Բայց Հայաստանի դեպքում, կարծում եմ, ծայրահեղ տարբերակների մասին խոսելու որեւէ անհրաժեշտություն չկա: Կան, իհարկե, դժվարություններ, բայց դրանք կարելի է հարթել համագործակցության միջոցով:

– Ո՞րը պիտի լինի ինֆորմացիոն կենտրոնի հիմնական խնդիրը, որ նախատեսում եք հիմնել Երեւանում:

– Կենտրոնը կբացենք հավանաբար ամռանը: Առայժմ մենք բանակցում ենք ՀՀ կառավարության հետ՝ համաձայնագիր կնքելու: Հիմնական նպատակը մեր կազմակերպության մասին հասարակությանը տեղեկատվություն հասցնելն է: Մասնավորապես՝ Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան դիմելու քայլերը: Հույս ունեմ, որ Հայաստանը մինչ այդ կվավերացնի մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիան, որը երկրի բոլոր քաղաքացիներին թույլ կտա դիմել Ստրասբուրգի դատարան, եթե նրանց իրավունքները ոտնահարվեն: Կենտրոնը կկազմակերպի նաեւ սեմինարներ, կլոր սեղաններ: Կլինի մեծ գրադարան: Նման կենտրոններ արդյունավետ աշխատում են ԵՎ անդամ շատ երկրներում: Արդեն երկու տարի նման հաստատություն գործում է Վրաստանում:

ՍՈՆԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Երբ երկրի վարկանիշը դառնում է խաղալիք

Սկիզբը էջ 1

Խնդիրն այն է, որ արդեն ԱԺ հաջորդ եռօրյայի ընթացքում սպասվում է կոնվենցիան կրկին քննարկման եւ վավերացման, իսկ քաղաքական ուժերը, ամեն ինչ կարծես մոռացած, չեն կարողանում կողմնորոշվել՝ ընդունել կոնվենցիայի 6-րդ արձանագրությունը, թե ոչ: Որեւէ խոչընդոտ չէր լինի, եթե առկա չլիներ 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործությունը, որից հետո անխտիր բոլոր քաղաքական ուժերը հայտարարեցին, թե հանցագործները պիտի պատժվեն խստագույնս՝ մահապատժով: Այս համառ մոտեցումը գրեթե չփոխվեց անգամ ԵԽ-ին միանալուց առաջ պարտավորությունները ստանձնելու ժամանակ: Այսինքն՝ քաղաքական, հատկապես խորհրդարանական ուժերը շատ պարզ եւ շատ լավ գիտակցում էին, որ ստորագրելով համապատասխան փաստաթուղթը, պետք է անտեսեն, ավելին՝ մոռանան իրենց հայտարարությունները: Այլապես ստացվում էր, որ կամ քաղաքական ուժերը խորությամբ չեն գիտակցում՝ ինչ ասել է անդամակցել միջազգային կառույցին, կամ պարզապես համարում էին, թե հետությամբ կարող են շրջանցել ԵԽ-ին: Սխալվեցին:

Հայաստանի պարտավորությունների ընթացքն ուսումնասիրող ԵԽ մոնիտորինգի հանձնաժողովի առաջ՝ հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործներին մահապատժի ենթարկելու բացառության մասին խնդրանքներն ու պահանջներն անտեսեցին: Հանձնաժողովից անգամ սպառնացին կասեցնել Հայաստանի անդամակցությունը, որը եւս լուրջ չընկալվեց քաղաքական շրջանակներում: Ավելին՝ ԵԽ-ն հայտարարեց, թե չի պատրաստվում որեւէ բացառություն անել որեւէ երկրի, եւ ըստ այդ կառույցում ՀՀ ԱԺ պատվիրակության ղեկավար Հովհաննես Հովհաննիսյանի «Հայաստանում մի քանի քաղաքական ուժեր չեն կարող շրջել տասնամյակների ավանդույթներ ունեցող այդ կազմակերպության դիրքորոշումները»:

Այս տեսակետից առնվազն տարօրինակ եւ միաժամանակ պոպուլիզմով են ողողված քաղաքական ուժերի այն հայտարարությունները, թե իրենք չեն ընդունելու կոնվենցիայի պահանջները: Եթե իսկապես հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործներին մահապատժի ենթարկելն այդքան սկզբունքային հարց էր, ապա հարց է առաջանում՝ ինչու այդ մասին քաղաքական ուժերը չէին մտածում նախքան պարտավորությունների ստանձնումը: Թե՞ Հայաստանի միջազգային վարկանիշն այնքան թեթեւ «առարկա» է, որ կարելի է «ձեռքի» հետ խաղալ ու շահարկումների բաժին դարձնել:

Քաղաքական դաշտի անլրջությունն է հաստատում նաեւ ստեղծված անելանելի վիճակի հետեւանքով դրսում մեղավորների փնտրտուքը: Դա այն հետաքրքրական եղելն է, որին մասնավորապես դիմում են քաղաքական ուժերը՝ «աչքերը նորից տնկելով» ԵԽ-ում հայկական պատվիրակությանը: Իր բոլոր թերություններով հանդերձ՝ այդ պատվիրակությունն այս դեպքում գրեթե մեղավոր չէ, առավել եւս երբ հայտարարում է, որ իրենք բացառության համար բանակցություններ վարել են, իսկ ԵԽ-ն երբեւէ որեւէ երկրի նկատմամբ բացառություն չի արել: Բացի դրանից, պատվիրակությունը ստեղծել եւ լիազորել էին նույն քաղաքական ուժերը եւ, բնականաբար, ավելին անել չէր կարող ու այստեղ թե այնտեղ ներկայացնելու էր նույն քաղաքական դաշտի տրամադրությունները:

Ինչեւէ, քաղաքական գրեթե բոլոր ուժերը շարունակում են հայտարարել, թե չեն վավերացնելու կոնվենցիայի 6-րդ արձանագրությունը: «Միասնություն» խմբակցության ղեկավարը եւ Հանրապետական կուսակցության նախագահը հիմա էլ պնդում են, որ իրենց դիրքորոշումները չեն փոխելու: ՀՅԴ-ն համարում է, որ քանի դեռ քր. օրենսգրքում ցմահ բանտարկությունը սահմանված չէ, մահապատիժը չի կարելի վերացնել: Կոմկուսը եւ «Օրինաց երկիրը» գտնում են, որ այս ճգնաժամային իրավիճակում նման քայլին դիմելն ավելի կվատթարացնի վիճակը, եւ պետք է ուժեղացնել բանակցությունները:

Ըստ Արտաշես Գեղամյանի, այն, թե մահապատժի վերացումը Եվրախորհրդի պահանջն է, դեմագոգիա է, քանի որ միջազգային հանրությունը 2001-ի սեպտեմբերի 11-ից հետո ընդունում է այդ պատժամիջոցի անհրաժեշտությունը: Նման պայմաններում ակնհայտորեն ուրվագծվում է երկրի վարկաբեկման կերպարանքը: Թե ինչ կլինի կոնվենցիայի 6-րդ կետի չվավերացումներից հետո, ոչ ոք կանխատեսել չի կարող: **«Ազգի»** հարցին, թե ԵԽ-ում ընթացած բանակցություններում չի՞ քննարկվել արդյոք Հայաստանի նկատմամբ կիրառվելիք սանկցիաների հարցը եւ ինչ հնարավոր պատժամիջոցներ կկիրառվեն, Հովհաննես Հովհաննիսյանը պատասխանեց. «Նման հարց չի քննարկվել, որովհետեւ Եվրոպայի խորհուրդը լիահույս է, որ Հայաստանը, որպես երկիր, կարտահայտի իր քաղաքական կամքը եւ կկատարի բոլոր պարտավորությունները»:

Դեսպան Գեղամ Ղարիբջանյանը հավատարմագրերը հանձնեց Քաթարի էմիրին

Շուտով Հայաստանը կներկայացվի նաեւ Աֆղանստանում

Իրանում Հայաստանի դեսպան Գեղամ Ղարիբջանյանը, որը համատեղության կարգով ներկայացնում է Հայաստանը նաեւ Քաթարում, իր հավատարմագրերն է հանձնել Քաթարի էմիր շեյխ Համադ բին Խալիֆա ալ Թանիին: Էմիրի հետ առանձնազրույցի ընթացքում, ինչպես տեղեկանում ենք Իրանում Հայաստանի դեսպանությունից, քննարկվել են հայքաթարական հարաբերությունների հեռանկարներն ու հնարավորությունները: Էմիրը Հայաստանի նախագահին պաշտոնական այցով հրավիրել է Դոհա:

Քաթարում կանայք իրավունք ունեին մասնակցելու ե՛ւ որպես ընտրողներ, ե՛ւ թեկնածուներ:

Քաթարի տարեկան թեսբյուջեն հասնում է 4,5 մլրդ ԱՄՆ դոլարի: Մեկ մարդուն ընկնող տարեկան եկամտով Քաթարը աշխարհում գրավում է առաջին տեղերից մեկը՝ 17 հազար ԱՄՆ դոլար, գերազանցելով ԵՄ պետություններից շատերին: Բնակչության նման բարձր կենսամակարդակը պայմանավորված է երկրի գազի եւ նավթի պաշարներով:

Դեսպան Ղարիբջանյանին մայրաքա-

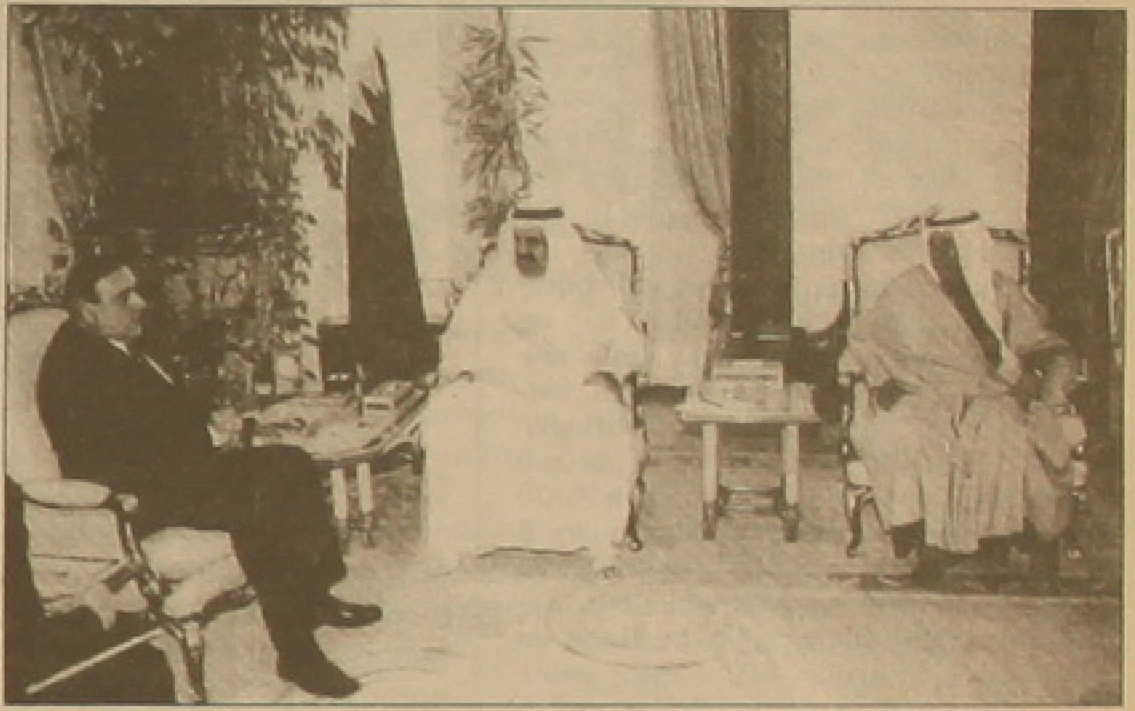

Քաթարը 770 հազար բնակչությամբ (40 տոկոսը՝ արաբներ, 18-ը՝ պակիստանցիներ, 18-ը՝ հնդիկներ, 10-ը՝ պարսիկներ, մնացյալը՝ այլ ազգություններ, այդ թվում՝ հայեր) փոքր պետություն է Պարսից ծոցում, հարավում սահմանակից է Սաուդյան Արաբիային: 1971 թ. սեպտեմբերի 1-ին հռչակել է իր անկախությունը: Քաթարը բացարձակ միապետություն է, կառավարությունում նախարարները հիմնականում նշանակվում են Ալ Թանիի ընտանիքից: Անկախությունից հետո 30 տարիներին Քաթարում եղել է երկու էմիր. 1995 թ. հունիսին արքայազն շեյխ Համադ բին Խալիֆա ալ Թանին իշխանությունից հեռացրեց հորը՝ էմիր Խալիֆա բին Համադ ալ Թանիին: 1999 թ. տեղական ընտրություններում առաջին անգամ

ղաք Դոհայում երկու անգամ ընդունել է ԱԳ պետնախարար Ահմադ բին Աբդուլլահ ալ Մահմուդը: Դեսպանը հանդիպել է նաեւ պաշտոնական այցով Քաթարում գտնվող ՌԴ Պետդումայի նախագահ Գ. Սելեզնյովի հետ, քաղաքավարական այց կատարել Քաթարում Իրանի դեսպանին, ինչպես նաեւ մի քանի հանդիպումներ է ունեցել քաթարահայ համայնքի հետ:

«Ազգի» ունեցած տեղեկություններով, Իրանում Հայաստանի դեսպան Գ. Ղարիբջանյանը համատեղության կարգով Հայաստանը կներկայացնի նաեւ Աֆղանստանում: Ենթադրվում է, որ մարտի ընթացքում դեսպանն իր հավատարմագրերը կհանձնի այդ երկրի ժամանակավոր կառավարության ղեկավար Համիդ Կարզային:

Թ. Հ.

Մի մարտավարության «գաղտնիքները»

Էդիկ Գրիգորյանին «ասիպում» են կրկնել, կրկնել ու կրկնել իր ցուցմունքները

Ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանի հարցաքննությունն, ըստ էության, ավարտված էր դեռեւս շաբաթվա սկզբին. նրան հարցեր էին ուղղել թե՛ մեղադրողները, թե՛ տուժածների իրավահաջորդների ներկայացուցիչները, թե՛ ամբաստանյալների պաշտպանները: Սակայն նրանց հարցերը սպառվելուն պես, մեղադրող կողմը՝ հանձին Արմեն Հարությունյանի, հայտարարեց, թե հարցաքննությունն ավարտված չէ, քանի որ մեղադրողները նոր հարցեր են կուտակել: Այսպիսով, հարցաքննությունը վերստին ընթացք ստացավ, թեպետ, արձանագրենք, այդ ընթացքը բավականին միապաղաղ էր եւ արժանի չէր հիշատակության: Այսօր եւս մեղադրող Ա. Հարությունյանը շարունակեց իր հարցերն ուղղել ամբաստանյալին. հարցեր, որոնք արդեն բազմիցս հնչել են Էդիկ Գրիգորյանի համար, հարցեր, որոնց պատասխաններն արդեն տրվել են: Անհասկանալի է, թե ինչու են կրկնվում հետաքրքրություն չներկայացնող, որեւէ նորություն չպարունակող, «ծեծված» այդ հարցերը: Չէինք ցանկանա ավելորդ կասկածամտություն հանդես բերել՝ այս ամենը վերագրելով դատավարությունն արհեստականորեն ձգձգելու փորձերին, սակայն տպավորությունը հենց այդպիսին է: Բավականին աշխույժ ընթացք ունեցող այս հարցաքննությունը, փաստորեն, արդեն երկրորդ նիստն է, ինչ «մեռյալ» վիճակում է հայտնվել: Դատավարության անմիջական մասնակիցներից շատերը եւս կիսաձայն տարակուսում են, թե «ինչ նպատակ է հետապնդում մեղադրողը, ինչ տրամաբանությամբ է կառուցում հարցերը, ինչին է հանգեցնում հարցաքննությունը»:

Ամբաստանյալին ուղղած նրա հարցերի մի մասն այնես ձեւակերպված լիներ մեկ նպատակով՝ ամբաստանյալից լսել սեփական շահերը պաշտպանող, անմեղության վարկածի «միավորները» բարձրացնող, անգիր արված պես հնչող պատասխաններ: Ասես այդ հարցերն ամբաստանյալին ուղղում էր ո՛չ թե մեղադրողը, այլ՝ նրա պաշտպանը: Տարօրինակ էր նաեւ անհետեւողականությունը, որը հարցաքննողին «խանգարում» էր հարկ եղած պահին զարգացնել տվյալ հարցը՝ ամբաստանյալից կորզելու կարեւորություն ներկայացնող տեղեկություններ: Փաստորեն, այս լրացուցիչ հարցաքննության ընթացքում ամբաստանյալին «հնարավորություն» տրվեց բարձրացնել ոչ միայն սեփական «վարկանիշը», այլեւ Նաիրի Հունանյանինը, ինչի մասին են վկայում նրա ցուցմունքներում հնչող մտքերը: Իսկ հարցաքննողին այդ ամենը կարծես թե չի «հուզում». նա խորհրդավոր կերպով խոսում է իր այսպես կոչված մարտավարության մասին: Մարտավարություն, որը, ենթադրվում է, մոտ ապագայում կհանգեցնի «փայլուն» արդյունքների: Ինչեւէ, սպասենք: Իսկ մինչ այդ, մեղադրողը դատարանին խնդրեց հինգշաբթի օրվա նիստն ընդմիջել ու հետաձգել՝ թողնելով երկուշաբթի օրվան: Նա երկուշաբթի էլ շարունակելու է հարցաքննությունը, իսկ հարցերն առնչվելու են «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով շրջանառվող հայտնի տեսաժապավենին, որը պիտի ներկայացվի դատարանում: Տեխնիկական պատճառները թույլ չտվեցին երեկվա նիստում ներկայացնել տեսաժապավենը: Թե երկուշաբթի օրը նշանակված հերթական դատական նիստը որքանով արդյունավետ կլինի մեղադրող Արմեն Հարությունյանի եւ դատավարության մյուս մասնակիցների համար՝ կպարզվի իր ժամանակին, փետրվարի 11-ին:

Ա. ԲԱԲԱՅԱՆ

Մտահոգություններ

ՑԻՆ

Հայաստանը եկամուտների անհավասար բաշխման առաջատար

Շուրջ 12 տարի առաջ շուկայական տնտեսության անցած Արեւելյան Եվրոպայի եւ նախկին ԽՍՀՄ երկրների տնտեսական ցուցանիշների միջեւ էական խզում գոյություն ունի: Այդ խզումն առկա է ինչպես այս երկու խմբի երկրների համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ), այնպես էլ սոցիալական բեւեռացման ցուցանիշների դեպքում: Համաշխարհային բանկի «Անցումային շրջան. առաջին տասնամյակի դասերը եւ վերլուծությունը» ուսումնասիրության համաձայն, այս երկու ցուցանիշների առումով էլ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներն անհամեմատ բարվոք վիճակում են ԱՊՀ երկրներից:

Կենտրոնական, Հարավարեւելյան Եվրոպայի եւ բալթյան երկրները 1990 թ.-ի առաջին տարիների տնտեսական փոքր անկումից հետո (20 տոկոս) համախառն ներքին արդյունքի կտրուկ աճ արձանագրեցին: Արդեն 1998 թ.-ին նրանք վերադարձան ՀՆԱ-ի 1990 թ.-ի մակարդակին, իսկ 2000 թ.-ին գերազանցեցին այդ մակարդակը 6 տոկոսով: ԱՊՀ երկրների տնտեսությունն անցման առաջին տարիներին ավելի ուժգին ցնցումների ենթարկվեց, եւ ՀՆԱ-ն ավելի մեծ կորուստներ (40 տոկոս) ունեցավ: Վերականգնումը նույնպես ավելի դանդաղ է ընթանում: 2000 թ.-ին ԱՊՀ երկրների ՀՆԱ-ն կազմում էր 1990 թ.-ի մակարդակի ընդամենը 57 տոկոսը: Հայաստանի ՀՆԱ-ն նույնպես զգալի անկում ունեցավ՝ 65 տոկոս: Ճիշտ է, սկսած 1995 թ.-ից սկսեց աճել, սակայն այդ աճը դանդաղ է եւ նախաճգնաժամային մակարդակին դեռեւս չենք հասել: Համաձայն Հայաստանի վիճակագրության տվյալների, մեր երկրի ՀՆԱ-ն անցյալ տարի կազմել է 1987 թ. ցուցանիշի 78 տոկոսը: Թվում է, թե սա բարձր է ԱՊՀ միջին ցուցանիշից, սակայն միայն առերեւույթ: Բանն այն է, որ Հայաստանում արձանագրված տնտեսական աճն անգամ ԱՊՀ երկրների մեջ ամենաանհավասարաչափն է բաշխվում: Դարձյալ անդրադառնանք Համաշխարհային բանկի ուսումնասիրությանը:

1996-1999 թթ. Հայաստանը դարձել է Արեւելյան Եվրոպայում եւ ԱՊՀ-ում եկամուտների անհավասար բաշխման գծով բացարձակ առաջատար: Անհավասարության չափորոշիչ Ջինիի գործակիցը Հայաստանում կազմել է 0,6: Պարզություն մտցնելու համար նշենք, որ Ջինիի գործակիցը տատանվում է 0-ից (եկամուտների բաշխման լրիվ հավասարություն) մինչեւ 1 (եկամուտների բաշխման ծայրահեղ անհավասարություն): Որքան մոտ է 0-ին, այնքան բաշխման համակարգն ավելի արդար է եւ ընդհակառակը: Մինչշուկայական շրջանում՝ 1987-1990 թթ., Հայաստանում Ջինիի գործակիցը կազմել է 0,25: Այսինքն առկա է այս ցուցանիշի վատթարացում ավելի քան 2 անգամ: Դա Համաշխարհային բանկը բացատրում է կոռուպցիայի համընդհանուր տարածմամբ, չափազանց եկամուտներ ստանալու ձգտմամբ, քաղաքական կամ տնտեսական նեղ շրջանակի կողմից պետության զավթմամբ եւ մրցակցության սահմանափակմամբ ու տնտեսական մենաշնորհների հաստատմամբ:

Բնականաբար, հետաքրքրական են Հայաստանին բախտակից մյուս երկրների ցուցանիշներն այս առումով: Անհավասարաչափ բաշխմամբ Հայաստանին հաջորդող երեք երկրների՝ Տաջիկստանի, Ռուսաստանի, Կիրգիզիայի համար Ջինիի գործակիցը կազմում է 0,45:

Ընդ որում, 1987-1990 թթ. Ռուսաստանում է միայն այս չափորոշիչը եղել նույնը, ինչ Հայաստանում՝ 0,25, Տաջիկստանում եղել է ավելի բարձր՝ 0,28, Կիրգիզիայում՝ 0,3: Հաջորդ երկու տեղերը զբաղեցնում են մեր հարեւան Վրաստանը՝ 0,42 եւ Մոլդովան՝ 0,41 Ջինիի գործակցով: ԱՊՀ երկրներից այս չափորոշիչն ամենաբարվոքը Բելառուսում է՝ 0,25, իսկ արեւելաեվրոպական երկրներում տատանվում է 0,24-ից (Չեխիա, Հունգարիա, Սլովենիա) մինչեւ 0,35 (Խորվաթիա):

Այսպիսով, կարող ենք փաստել, որ Հայաստանում բեւեռացումը եւ եկամուտների անհավասարաչափ բաշխումը հասել են աննախադեպ չափերի, որը լրջորեն սպառնում է երկրի տնտեսական զարգացմանը եւ սկսել է մրցակցել աշխարհի անհավասար բաշխման ավանդաբար մեծ չափեր ունեցող երկրների հետ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Բյուջեն ռիսկային է, բայց կատարելի, քանի որ իրատեսական է

ԼՂՀ խորհրդարանը փետրվարի 6-ին գումարեց ընթացիկ տարվա իր անդրանիկ լիագումար նիստը: Օրակարգային 12 հարցերից, թերեւս, կարելի է առանձնացնել երկուսը՝ 2002 թ. պետբյուջեի եւ ԼՂՀ գերագույն եւ առաջին ատյանի դատարանների նախագահների ու դատավորների նշանակման հարցերը:

Նիստը նախագահող՝ ԼՂՀ խորհրդարանի խոսնակ Օլեգ Եսայանն առաջարկեց նախ քննարկել սոցիալ-տնտեսական ուղղվածության օրինագծերում լրացումներ եւ փոփոխություններ կատարելու օրակարգային հարցերը, որոնք հինգն էին: Համապատասխան գերատեսչությունների ղեկավարների առաջարկած լրացումներին ու փոփոխություններին պատգամավորները չառարկեցին: Դրա փոխարեն սկզբունքային տարաձայնություններ ի հայտ եկան 2002 թ. բյուջեի օրենքի իրական աճը կկազմի 4,24 տոկոս: Տարվա ընթացքում ՀՆԱ-ի դեֆլյատորը նախատեսվում է 3 տոկոս: Դրամի միջին փոխարժեքը տարվա ընթացքում կձեւավորվի մեկ դոլարը 563 դրամի հարաբերակցությամբ:

2002 թ. համախառն թողարկման ծավալն ակնկալվում է շուրջ 50,1 մլրդ դրամի չափով:

ԼՂՀ-ում բոլոր աղբյուրների հաշվին իրականացվող շինարարական աշխատանքների ծավալը զգալիորեն կգերազանցի նախորդ տարվա մակարդակը:

Ընթացիկ տարվա բյուջեն, իր ծախսային մասով, հիմնականում ուղղված է սոցիալական ոլորտ՝ կազմելով բյուջեի ծախսերի ընդհանուր ծավալի 68,5 տոկոսը:

Այսպիսով, համաձայն կառավարության ներկայացրած համախմբված բյուջեի, 2002 թ. եկամուտները կազմում են 2839,4 մլն դրամ, ծախսային մասը՝ 12352,3 մլն դրամ, դեֆիցիտը՝ 9512,9 մլն դրամ: Դեֆիցիտն ակնկալվում է ծածկել ՀՀ-ից ստացվող միջպետական վարկի միջոցների հաշվին՝ 9000,0 մլն դրամի չափով:

ԼՂՀ ֆինանսների նախարարի զեկուցումը միանշանակ չընդունվեց պատգամավորների կողմից: Այստեղ արդեն ի հայտ եկան խմբակցային տարաձայնություններ: Խորհրդարանի ֆինանսաբյուջետային հանձնաժողովի նախագահ Մայոր Դանիելյանը, ԺԱՄ խմբակցությունից, 2002 թ. պետբյուջեն որակեց խիստ իրատեսական՝ հնարավոր համարելով դրա կատարումը մինչեւ 94 տոկոսով: Դա այն դեպքում, երբ նախորդ տարիներին բյուջեի կատարման առավելագույն տոկոսը չի գերազանցել 87 տոկոսը: Նա նշեց, որ հունվարի 10-ից տարբեր ձեւաչափերով քննարկումներ են կատարվել հանձնաժողովներում, որոնց մասնակցել են բոլոր շահագրգիռ կողմերը: Մ. Դանիելյանի միակ դիտողությունն այն էր, որ կառավարությունը գալիք տարվա բյուջեն քննարկման է ներկայացրել քիչ ուշացումով:

2002 թ. պետբյուջեի նախագծի վերաբերյալ իր անձնական տեսակետն արտահայտեց նաեւ ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանը: Իբրեւ մասնագիտությամբ տնտեսագետ, նա դրական գնահատեց այն մոտեցումները, որոնցով առաջնորդվել են բյուջեի նախագիծը կազմողները: ԱԺ նախագահը շահեկան համարեց խորհրդարան-կառավարություն համագործակցությունը:

Ընթացիկ տարվա բյուջեի ծախսային մասից 900,0 մլն կրճատելը վկայում է կառավարության իրատեսական ծրագրի մասին, որը ելնում է երկրում առկա տնտեսական իրավիճակից, նշեց խորհրդարանի նախագահը՝ կոչ անելով գործընկերներին քվեարկել նույն տեսքով բյուջեն ընդունելու օգտին:

Ինչպես նախորդ տարի էր, այս անգամ եւս ՀՅԴ պատգամավորական խմբակցությունը բացասական կեցվածք ընդունեց առաջարկված ֆինանսական փաստաթղթի նկատմամբ: Խմբակցության ղեկավար Վահրամ Բալայանը 13 կետից բաղկացած առաջարկություններ ներկայացրեց խորհրդարանին, ըստ որոնց 2002 թ. պետբյուջեն ճիշտ չի արտացոլում տնտեսական քաղաքականության ուղղությունները:

Իրարամերժ տեսակետներից ձեւավորվեցին բյուջեի հանդեպ թեր ու դեմ դիրքորոշումները: Եվ անգամ ԼՂՀ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանի հիմնավոր մեկնաբանությունները, որոնք նա ներկայացրեց պատգամավորներին, ՀՅԴ խմբակցության անդամներին հետ չպահեցին զուտ սկզբունքային դիրքորոշումից:

Քվեարկությանը մասնակցած 32 պատգամավորներից 22-ը քվեարկեց պետբյուջեի նախագիծն ամբողջությամբ ընդունելու օգտին, 8 հոգի դեմ եղավ, երկուսը՝ ձեռնպահ:

2002 թ. ԼՂՀ պետական բյուջեն ընդունելուց հետո հայտարարվեց ընդմիջում: Հետկեսօրին պատգամավորները ձեռնամուխ եղան օրակարգային մյուս հարցերի քննարկմանը:

Դատաիրավական բարեփոխումների ու հանրապետությունում ռազմական դրության ռեժիմը երկարաձգելու օրինագծերի քննարկումը շատ սահուն անցավ: Ընդունվեցին ԼՂՀ-ում վաղուց հասունացած նոր քաղաքացիական դատավարության ու քրեական դատավարության օրենսգրքերը կիրարկման դնելու օրենքները:

Օրակարգային վերջին՝ ԼՂՀ գերագույն եւ առաջին ատյանի դատարանների նախագահների ու դատավորների նշանակման հարցը քննարկվեց փակ դռների հետեւում:

Նոր օրենքի համաձայն, դատական համակարգը ԼՂՀ-ում նախատեսում է 7 հոգուց բաղկացած առաջին ատյանի դատարան եւ նույն թվակազմով գերագույն դատարան, որին վերապահված են սահմանադրական, վերաքննիչ եւ վճռաբեկ դատարանների գործառույթներ:

ԼՂՀ Ազգային ժողովի մամուլի ծառայությունում վերջին պահին «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրին, որ ամբողջությամբ հաստատվել է ներկայացված դատավորների ցուցակը: ԼՂՀ գերագույն դատարանի նախագահ է նշանակվել մինչ այդ ԳԴ փոխնախագահ Վլադիմիր Հովսեփյանը, իսկ առաջին ատյանի դատարանի նախագահ նշանակվեց Սեյրան Ամիրյանը: Վերջինս ԼՂՀ գլխավոր դատախազության քննչական բաժնի պետն էր:

Նոր դատավորները, ընդունված կարգի համաձայն, իրենց պարտականությունների կատարմանը պիտի անցնեն փետրվարի 15-ից:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Հետաքննության հետքերով

Արմավիրի մարզի դատախազությունը 2001 թ. դեկտեմբերի 18-ին կայացրած որոշումով մերժել է Հայկավան գյուղի բնակիչ, «Կոմլեքս» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արամ Մելքոնյանի դիմումների հիման վրա նախապատրաստված նյութերով քրեական գործի հարուցումը: Ա. Մելքոնյանը դատախազությանը, ՀՀ նախագահին ու վարչապետին ուղղված դիմումներով հայտնել էր, որ ՀՀ կառավարության 757 որոշումն իրագործելիս մի շարք պաշտոնյաներ խաբեություններ են դիմել՝ կառավարությունից թաքցնելով հողերի իրական շարժը: Անօրինական գործողությունների հետեւանքով առգրավվել են նաեւ իր վարձակալած հողերը՝ 135 հա ցորենի եւ առվույտի դաշտերը: «Ազգի» ընթերցողներն այս թեմային քաջածանոթ են լրագրող Սառա Պետրոսյանի «Ներդրումային խճանկար Արմավիրի մարզում» հետաքննական հոդվածից, որը տպագրվել էր թերթի 2001 թ. հոկտեմբերի 23-ի համարում:

Արմավիրի մարզում տեղի ունեցած «հողաշինության եւ հատակագծման ոլորտի օրինախախտումների եւ այլ չարաշահումների» վերաբերյալ դատախազությանը նյութեր էր տրամադրել նաեւ ՀՀ վարչապետի վերահսկողական ծառայությունը: Մարզի դատախազությունը համոզվել է, որ «հողահատկացման նյութերի նախապատրաստման ընթացքում թույլ են տրվել օրինախախտումներ եւ սխալներ, սակայն առանց էական վնասի առաջացման»: Դատախազությունը սխալների համար պատասխանատու է համարել Եղեգնուտի գյուղապետ Ռազմիկ Մարգարյանին, ՀՀ բնապահպանության նախարարության հողերի պահպանության վարչության պետ Աշոտ Վարդեւանյանին, մարզի բնապահպան տեսչության նախկին պետ Հարություն Հարությունյանին, ՀՀ գյուղնախարարության հողաշինարարության վարչության պետ Սերգեյ Հարությունյանին, որը «պատշաճ հսկողություն չի իրականացրել վարչության գլխավոր մասնագետ Ազատ Ասատրյանի կողմից հողահատկացման նյութերի ուսումնասիրության ընթացքում»:

Որոշման մեջ ասվում է, որ նրանք թույլ են տվել իրենց լիազորությունների սահմանի անցում, սակայն առանց էական վնասի առաջացման՝ պետությանը վնաս չի պատճառվել, ուստի հանցակազմի բացակայության պատճառաբանությամբ մերժվել է քրեական գործի հարուցումը: Բացառությամբ՝ ՀՀ գյուղնախարարության հողաշինարարության վարչության գլխավոր մասնագետ Ազատ Ասատրյանի, որին մեղադրել են պաշտոնական կեղծիք (ՀՀ քր. օր.-ի 187 հոդված) կատարելու մեջ, սակայն նրա նկատմամբ նույնպես քրեական գործի հարուցումը մերժվել է համաներման ակտի հիման վրա:

Այսինքն, Արմավիրի դատախազությունը քրեական գործի հարուցումը մերժել է այն պատճառաբանությամբ, որ պետությանը էական վնաս չի պատճառվել, սակայն չի անդրադարձել այն հարցին, թե օրինախախտումների հետեւանքով ի՞նչ վնաս է պատճառվել «Կոմլեքս» ՍՊԸ-ին:

ԱԶԳ

միջազգային

PKK-ն որոշեց դադարեցնել զինված պայքարը Թուրքիայում

Դա բխում է նոր ռազմավարություն որդեգրելու անհրաժեշտությունից

Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից հետո, երբ ԱՄՆ-ը պատերազմ հայտարարեց «գլոբալ ահաբեկչությանը», Թուրքիայի քաղաքական շրջանակներն այդ առիթն օգտագործելով, փորձեցին տարածաշրջանի քաղաքական զարգացումներին տալ Անկարայի ռազմավարական շահերին առավել համապատասխան ուղղվածություն: Այդ շահերն ըստ երեւույթին պահանջում էին Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վրա կպցնել «ահաբեկչականի» պիտակներ: Թուրքական այս միտումները, սակայն, բախվեցին ԱՄՆ-ի եւ եվրոպական առաջատար երկրների հակազդեցությանը:

Հարկ է սակայն նշել, որ Թուրքիան վերոհիշյալ միտումներն ի հայտ բերելիս առաջնորդվում է ոչ այնքան արեւմտյան պետությունների դրական արձագանքն ստանալու ակնկալիքով, որքան Հայաստանի ու ԼՂՀ-ի վրա հավելյալ ճնշում գործադրելու եւ իր հակահայկական դիրքորոշումն անշեղորեն շարունակելու մտադրությունների առնչությամբ Ադրբեջանին հերթական անգամ հավաստելու քաղաքական հաշվարկներով:

Ի դեպ, Թուրքիան հաշվարկներ է անում նաեւ քրդերի ու Քուրդիստանի աշխատավորական կուսակցության PKK-ի նկատմամբ: Ընդ որում, սրանց հիմքում դրված են ոչ թե ճնշում գործադրելու, այլ անմիջականորեն միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունների ցուցակում PKK-ի ընդգրկումն ապահովելու խնդիրը: Ինչպե՞ս, շնորհիվ ԱՄՆ-ի եւ եվրոպական երկրների համապատասխան արձագանքի:

Հասկանալական է, որ PKK-ի խնդրում, եթե եվրոպական առաջատար պետությունները չեն արձագանքել Թուրքիային, ապա ԱՄՆ-ն ու Եվրոպայում նրա լիազոր ներկայացուցիչ Անգլիան անակնկալի են բերել թուրքական իշխանություններին: Միանգամայն տհաճ այդ անակնկալն արտացոլվել է ամերիկյան եւ անգլիական կենտրոնական թերթերում, որոնք էլ վերջին շրջանում սկսել են հաճախակի հոլովել «Քուրդիստան» հասկացությունը: Թուրքիան դրա առնչությամբ բողոքներ է ներկայացնում ԱՄՆ-ին ու Անգլիային, բայց ապարդյուն: Սա նշանակում է, որ վերջիններս մտադիր են նրա դեմ շարունակել քրդական գործոնի խաղարկումները: Հատկապես ներկա փուլում, երբ Իրաքի դեմ ամերիկյան ռազմական գործողությունների հավանականությունը հետզհետե մեծանում է, իսկ ամերիկացիները դրանց իրականացումը պայմանավորում են քրդական ուժերի դեպի Բաղդադ առաջխաղացումով:

Խոսքը տվյալ դեպքում Իրաքյան Քուրդիստանի դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Մասուդ Բարզանիի եւ Իրաքյան Քուրդիստանի հայրենասերների միության նախագահ Ջալալ Թալաբանիի ուժերի մասին է: Ինչ վերաբերում է PKK-ին, ապա նա էլ վերակառուցման առաջադրանքով որոշում է «ժամանակավորապես» եւ «նախապայմանով» դադարեցնել իր զինված պայքարը, որն ունի 18 տարվա վաղեմություն: Որոշումն ընդունել է PKK-ի 5-րդ հերթական համագումարը, իսկ դա փետրվարի 6-ին ի լուր աշխարհի հայտնել MED TV-ն:

Քրդական այս հեռուստակայանը, որի հաղորդումները հեռարձակվում են եվրոպական տարբեր երկրներից, վերոհիշյալ որոշումն անմիջականորեն պայմանավորում է PKK-ի որդեգրած նոր ռազմավարությունից բխող «քաղաքականացման» առաջադրանքով: Քանի որ զինված գործունեությունը հակասում է քաղաքականացման պայմաններում քաղաքական օրինական գործունեություն ծավալելու առաջադրանքի բնույթին, ուստի որոշումը PKK-ի պարագայում կարելի է պայմանավորել նաեւ մարտավարության փոփոխությամբ: Ահա թե ինչու MED TV-ին որոշման մասին հաղորդելիս, հարկ է համարում ընդգծել հետեւյալ ձեւակերպումը. «PKK-ի անվան տակ Եվրամիության եւ Թուրքիայի Հանրապետության սահմաններում անհրաժեշտ ենք գտնում դադարեցնել քաղաքական, կազմակերպչական եւ պրակտիկ բոլոր աշխատանքները: Սկսած այս պահից ԵՄ-ի եւ Թուրքիայի սահմաններում իբրեւ PKK որեւէ գործունեություն չենք ծավալելու»:

Վերոհիշյալ ձեւակերպումը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ ռազմավարության եւ մարտավարության փոփոխությունը կհանգեցնի PKK-ի անվան փոփոխությանը: Թուրքական «Սաբահը» փետրվարի 7-ի համարում այս հանգամանքի վրա ուշադրություն է հրավիրում եւ նշված փոփոխությունների հիմքում դնում է այն դերը, ինչ աշխարհում ահաբեկիչների նկատմամբ մոտեցումների ձեւափոխման առնչությամբ խաղացել է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունը: Այս թերթը միաժամանակ նշում է, որ զինված պայքարը դադարեցնելու PKK-ի որոշումը Թուրքիայի քաղաքական շրջանակներում որպես ծուղակ է բնութագրվում:

«Սաբահը» ելնում է Թուրքիայի ազգային շահերից: Չպետք է նաեւ մոռանալ, որ շահեր ունեն քրդական շրջանակները: Դրանք պահանջում են ոչ միայն PKK-ի գոյությունը պահպանել, այլեւ նրա գործունեությունը ապահովելիս առաջնորդվել Եվրամիության քաղաքական դաշտում ամրագրվելու առաջադրանքով: Թերեւս դրա արդյունավետ միջոցը գործունեության փոխադրումն է ռազմական հարթությունից քաղաքական հարթություն:

Այս դեպքում PKK-ի առջեւ կբացվեն իր գործունեությունն օրինականացնելու հեռանկարներ, կմեծանա եվրոպական երկրների աջակցությանն ապավինելու հավանականությունը, միաժամանակ զգալի կսահմանափակվեն նրան ահաբեկչական կազմակերպություն որակելու Թուրքիայի հնարավորությունները: Ինչ վերաբերում է PKK-ին միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունների ցուցակում ընդգրկելու թուրքական փորձերին, ապա դրանք քաղաքականացման պայմաններում կդառնան անիմաստ: Արեւմտյան երկրները կձերբազատվեն այդ փորձերին հակազդելու պարտավորությունից, որը դրականորեն կանդրադառնա ինչպես PKK-ի գործունեության, այնպես էլ քրդական հարցի վրա:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հունվարի կարեւորագույն իրադարձությունները

2002 թվականի հունվարը հարուստ չէր կարեւոր իրադարձություններով:
Սկսվեց «Առագաստ» սրճարանում կատարված սպանության գործով դատը: Վախճանվեց Անրի Վեռնոյը: Բացասական եզրակացություն տրվեց սահմանադրական փոփոխությունների այլընտրանքային տարբերակին: Պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց ՀՀ-ում ներքաղաքային հեռախոսազանգերի րոպեավճար կիրառելու մասին: Նշվեց բանակի տասնամյակը: Փոփոխություններ տեղի ունեցան կառավարության կազմում:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

6. Հայաստանում նշվեց Սուրբ Ծնունդը:

7. Երեւանի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում սկսվեց նախագահի թիկնապահ Աղամալ Հարությունյանի դատը:

10-11. Հայ առաքելական եկեղեցու Գերագույն հոգեւոր խորհրդի նիստում քննարկվեց Կիլիկիո կաթողիկոսի կողմից Կանադայում իր թեմը բացելու հարցը:

11. ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը ստորագրեց Ազատության աջակցման ակտի 907-րդ ուղղումը ժամանակավորապես կասեցնող փաստաթուղթը:

11. Երեւանում սպանվեց Կենտրոնական հանրախանութի փոխտնօրենը:

11. Փարիզում, 83-րդ տարում վախճանվեց ֆրանսահայ հանրահայտ կինոռեժիսոր եւ գրող Անրի Վեռնոյը՝ Աշոտ Մալաքյանը:

12. ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանը 2001 թվականի պետական մրցանակները հանձնեց արվեստի գործիչներին:

16. Սահմանադրական փոփոխությունների նախագծերը ուսումնասիրող ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովը բացասական եզրակացություն տվեց սահմանադրական փոփոխությունների այլընտրանքային տարբերակին, որ առաջարկել էին վեց քաղաքական կուսակցություններ:

18. Ամերիկահայ մեծահարուստ Քըրք Քըրքորյանը վաճառքի հանեց իր «Մետրո Գոլդուին Մայեր» կինոստուդիան:

19. ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը դիմեց Կոնգրեսի ղեկավարությանը խնդրանքով՝ դադարեցնել Ջեկսոն-Վենիկի ուղղման գործողության կիրառումը Հայաստանի եւ ԱՊՀ եւս ութ երկրների հանդեպ:

22. Երեւան ժամանեց ՌԴ դաշնային սահմանապահ ծառայության ղեկավար Կոնստանտին Տոցկին:

24. ՀՀ արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը լրագրողների հետ կայացած հանդիպման ժամանակ հայտնեց «Արմենտել» ընկերության ղեկավարության հետ 60 օր տեւած բանակցությունների արդյունքների մասին: Ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն, 2002 թվականի փետրվարի 1-ից Հայաստանում կիրառվում է ներքաղաքային հեռախոսազանգերի րոպեավճար:

25. Գյումրիում բացվեց ՌԴ գլխավոր հյուպատոսությունը:

28. Նշվեց բանակի կազմավորման տասնամյակի օրը:

30. Մեծ Բրիտանիայում Հոլոքոստի զոհերի հիշատակի օրը առաջին անգամ նշվեց նաեւ 1915 թվականի ցեղասպանությունը:

31. Հայաստանի նախագահ Ռ. Քոչարյանի հրամանագրով վերացվել է արտադրական ենթակառուցվածքների գործունեությունը համակարգող նախարարի պաշտոնը: Մեկ այլ հրամանագրով նախագահը Հովիկ Աբրահամյանին նշանակել է տարածքային կառավարման եւ արտադրական ենթակառուցվածքների նախարար: Դավիթ Զադոյանը նշանակվել է գյուղատնտեսության նախարար:

ՄՈՒՐԵՆ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ
Քաղաքական եւ տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոն

Արդեն արաբներն էլ են մտածում Արաֆաթին փոխարինելու մասին

Վերջերս ԶԼՄ-ներում հաճախ է խոսվում Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնի ծրագրի մասին, որի նպատակն է քաղաքական ասպարեզից հեռացնել Պաղեստինյան Ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթին: Բայց այսօր Արաֆաթի հեռացման հարցն սկսել են քննարկել նաեւ արաբական պետությունների ղեկավարներն ու դիվանագետները: Փարիզի «Ֆիգարո» թերթը երեկ անդրադարձավ այդ նոր երեւույթին, նշելով, որ Ռամալլայում շրջափակված Արաֆաթի հեռացումն այլեւս արգելված թեմա չէ արաբական աշխարհում: Մասնավորապես չի բացառվում, որ «Ռամալլայի կալանավորը» չկարողանա մասնակցել 6 ամիս հետո Բեյրութում կայանալիք արաբ ղեկավարների վեհաժողովին:

Ի դեպ, երեկ ԱՄՆ այցելած Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնին արդեն չորրորդ անգամ են ընդունում Սպիտակ տանը, մինչդեռ Արաֆաթն այնտեղ մուտք չի գործել Ջորջ Բուշի նախագահի ընտրվելուց ի վեր: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ Շարոնի այցի նպատակն է ԱՄՆ-ի վարչակազմի հետ մասնավորապես քննարկել Արաֆաթին հեռացնելու եւ պաղեստինցիների համար նոր առաջնորդ գտնելու հարցը: Շարոնն Արաֆաթի դեմ ունի նոր, ծանրակշիռ փաստարկներ: Չորեքշաբթի ուշ երեկոյան պաղեստինցի զինված ահաբեկիչներից մեկը թափանցեց Հորդանան գետի արեւմտյան ափին գտնվող հրեական Համրա բնակավայր եւ պատանդ վերցրեց 6 մարդու: Փոխհրաձգության ընթացքում զոհվեցին պաղեստինցի ահաբեկիչը եւ 3 իսրայելցիներ՝ մեկ զինվոր, 45-ամյա մի կին եւ նրա 11-ամյա դուստրը: Նաեւ վիրավորվեցին իսրայելցի 4 զինծառայողներ: Քիչ անց ավանդական «վրեժի գործողության» ընթացքում իսրայելական «F-16» կործանիչները երկու հրթիռ արձակեցին պաղեստինյան Նաբլուս քաղաքի վարչական շենքի վրա: Բեկորներից վիրավորվեցին մերձակայքում եղած 11 պաղեստինցիներ: Իսրայելական օդուժը հարվածներ հասցրեց պաղեստինյան նաեւ այլ բնակավայրերի:

Համրայի ահաբեկչության պատասխանատվությունն ստանձնել են պաղեստինյան երկու խմբավորումներ՝ «Համասը» եւ «Ալ Աքսայի հեղափոխական նահատակների բրիգադները» (վերջինս անմիջականորեն կապված է Արաֆաթի «Ֆաթահ» շարժման հետ): «Ֆիգարո» թերթի տվյալներով, արաբ ղեկավարները վերջերս այնքան էլ հաճախ չեն զանգահարում Արաֆաթին: Հազվադեպ են դարձել նրա հետ համերաշխության հայտարարությունները: Արաֆաթի մեկուսացումը խորացավ մանավանդ այն բանից հետո, երբ չորեքշաբթի օրը իսրայելական ոստիկանությունն Արեւելյան Երուսաղեմում փակեց Պաղեստինյան Ինքնավարության գրասենյակը: Նաեւ 6 ամսով երկարաձգվեց «Արեւելքի տուն» պաղեստինյան դիվանագիտության այդ կենտրոնի գործունեության վրա հաստատված արգելքը:

Ինչպես նշում է Հորդանանի նախկին վարչապետ Թահեր էլ Մասրին, «Եգիպտոսի նախագահ Մուբարաքի, Հորդանանի Աբդուլլահ Բ թագավորի եւ Սաուդյան Արաբիայի Աբդուլլահ արքայազնի տագնապի կոչերը չեն կարող համարվել արաբների համատեղ գործողություններ»:

Պաղեստինցի պրոֆեսոր Կամիլ Մանսուրն արաբ ղեկավարների երկչոտ գործողությունները բացատրում է այն հանգամանքով, որ նրանք վախենում են միաժամանակ թե ԱՄՆ-ից եւ թե սեփական ժողովրդի հակազդեցությունից:

Մերձավոր Արեւելքում ահաբեկչությունների ալիքը զսպելու նպատակով Ֆրանսիայի արտգործնախարարությունն առաջարկել է պաղեստինյան ինքնավար տարածքներում անցկացնել հաշտությանն ուղղված ընտրություններ, ինչպես նաեւ պաղեստինա-իսրայելական հաշտության բանակցություններում իբրեւ մեկնակետ ընդունել պաղեստինյան պետության ճանաչումը: «Իսրայել-Պաղեստին. խաղաղություն կամ պատերազմ» գրքի հեղինակ Մարուան Բիշարան այն տեսակետն է արտահայտում, որ առաջարկվող ընտրությունները թույլ կտան «պարզել պաղեստինցիների դիրքորոշումը ինթիֆադայի եւ Իսրայելի նկատմամբ, ինչպես նաեւ հետարաֆաթյան զարգացումների սկիզբը դնել»:

Պ. ՔԵՇԻՇՅԱՆ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Բացառիկ հրատարակություն

Գիրք նվիրված հայ եկեղեցաշինությանը

Բնավ չափազանցություն չի եղել այն միտքը, որ Հայաստանը թանգարան է բաց երկնքի տակ: Սա, իհարկե, վերաբերում էր մեր պատմական, մշակութային հուշարձաններին: Դարերի, հազարամյակների ընթացքում հազարավոր կոթողներ են ավերակվել պատմական Հայաստանի տարածքում: Սակայն կանգուն մնացած կամ կիսավեր շինություններն էլ բավական են հպարտությամբ ներկայանալու համաշխարհային մշակույթի ընտրանիների հանդեսին: Հայկական լեռնաշխարհում, Հայաստանի տարածքում շինարարությունների հետքերը վերաբերում են նոր քարե դարին (Մեւ-բլուր, Շրեշ-բլուր): Իսկ Երեւանի ծայրամասում տեղված Շենգավիթ բնակավայրը (4-3-րդ հազարամյակ) ունի կլոր եւ ուղղանկյուն կացարաններ ու շրջապատված է լայն պարսպով: Հին Հայաստանի պաշտամունքային շինությունների մասին կարելի է լիարժեք կարծիք կազմել թեկուզ միայն Գառնիի հեթանոսական տաճարի օրինակով:

Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն ընդունելուց հետո շատ ավելի մեծ թափ ստացավ եկեղեցաշինությունը: Ճիշտ է, մեզ հասել են նաեւ սակավաթիվ աշխարհիկ կառույցներ, պալատական համալիրներ՝ կաթողիկոսական (Դվին, Զվարթնոց) ու իշխանական (Արուճ) շինություններ: Սակայն, անշուշտ, մեր օրերում հայտնի են շատ ավելի եկեղեցական շինություններ: Ըստ պատմիչներ Զենոբ Գլակի եւ Փավստոս Բուզանդի՝ Ս. Գրիգոր Լուսավորիչը եւ Տրդատ Մեծ արքան, ավերելով հեթանոսական տաճարները, դրանց մեծ մասի տեղում կառուցել են առաջին եկեղեցիները, դրանով իսկ կապելով դարերով սրբագործված վայրերը նոր կրոնի հետ:

Հատկապես վերջին հարյուրամյակում բազմաթիվ ժողովածուներ, ալմանախներ, ալբոմներ են հրատարակվել, գիտական լուրջ ուսումնասիրություններ են տպագրվել: Այս իմաստով անչափ կարեւոր գործ կարելի է համարել վերջերս հրատարակված Մուրադ Հասրաթյանի եւ Զավեն Սարգսյանի «Հայաստան. Քրիստոնեական ճարտարապետության 1700 տարին» կոթողային աշխատությունը: Իսկապես շքեղ այս հրատարակությունն իրականացվել է «Մուղնի» հրատարակչությունում՝ Մեսրոպ արք. Աշճյանի ղեկավարությամբ: Աշխատությունում ամփոփված են քրիստոնեական շրջանի ճարտարապետության ամենահայտնի հուշարձաններ, որոնց թվարկումն անգամ ինքնին կարեւորում է աշխատությունը. էջմիածնի Մայր տաճար, Օձունի Ս. Աստվածածին, Կարմրավոր Ս. Աստվածածին, էջմիածնի Ս. Հռիփսիմե եւ Ս. Գայանե, Տաթեւ, Աղթամար, Անի, Մարմաշեն, Հաղպատ, Հաղարծին, Քոբայր...

Ինչպես նախաբանի, այնպես էլ պատմա-մշակութային հուշարձանների մասին գիտական տեղեկությունների հեղինակը ճարտարապետության դոկտոր Մուրադ Հասրաթյանն է, իսկ օգտագործվել են մեր լավագույն լուսանկարիչ-արվեստագետներից մեկի՝ Զավեն Սարգսյանի լուսանկարները: Մենք չէ, որ բարձր պետք է գնահատենք ճարտարապետության դոկտոր Մուրադ Հասրաթյանի գիտական ստեղծագործությունն ընդհանրապես: Բայց եւս մեկ անգամ իսկապես գիտական լուրջ ուսումնասիրության ականատեսն ենք լինում:

Այս ժողովածուում ներկայացված եկեղեցիների մասին առավել գիտական ու ամփոփ բացատրություններ գուցե հնարավոր չէր գտնել: Ահա թե ինչպես է ներկայացված Զվարթնոցը. «Վաղ քրիստոնեական հայկական ճարտարապետության մեծ նվաճումը եղավ Ներսես Գ Շինարար կաթողիկոսի (641-661 թթ.) Վաղարշապատի մոտ կառուցած Զվարթնոցի Ս. Գրիգոր տաճարը, ուր նա տեղափոխեց Հայրապետական աթոռը: Որպես Մայր տաճար կառուցված Զվարթնոցը եկեղեցական շենքի միանգամայն նոր տիպ էր՝ եռաստիճան կենտրոնագմբեթ հորինվածքով, որի հատակագծի հիմքը շրջանի մեջ ներգծված խաչն էր: Տաճարը բաղկացած էր միմյանց վրա տեղադրված, նվազող տրամագծերով երեք գլանաձեւ ծավալներից, որոնցից վերջինը կոնաձեւ ծածկով գմբեթն է (երեք աստիճաններն էլ իրականում արտաքուստ բազմանիստ են, սակայն ուրվագծով մոտ են շրջանագծին): Ստորին ծավալի տրամագիծը 35,75 մետր է, տաճարի բարձրությունը եղել է մոտ 45 մետր: Այս հանդուգն եւ աննախադեպ կառուցողական լուծումը փայլուն կերպով արդարացավ. Զվարթնոցը կանգուն մնաց երեք հարյուր տարի եւ ավերվեց 10-րդ դարում ուժեղ երկրաշարժից»:

Հանրագիտարանային տեղեկություններ են տրված բոլոր եկեղեցական շինություններին, որոնք ներկայացված են գրքում:

Հայ եկեղեցաշինության կարեւոր օրրաններից մեկը Անի քաղաքն է՝ «Հազար ու մեկ եկեղեցիների» քաղաքը: Անիի ստեղծագործական դպրոցի նվաճումները, ինչպես ներկայացնում է Մուրադ Հասրաթյանը, անխզելի կապված են միջնադարյան Հայաստանի խոշորագույն ճարտարապետ Տրդատի հետ, որը կարեւոր ավանդ է ունեցել հատկապես եկեղեցական ճարտարապետության ձեւերի մշակման գործում: Մեզ հայտնի նրա առաջին գործը Արգինայի կաթողիկեն է (980-ական թթ.): Այն ուներ գմբեթավոր դահլիճի հորինվածք, որտեղ Տրդատն առաջին անգամ կիրառեց գմբեթակիր մույթերի ուղղաձիգ մասնատման գաղափարը, որը հետագայում ավելի կատարյալ նա իրագործեց Անիի Մայր տաճարում: 989-1001 թվականներին Բագրատունյաց Հայաստանի բարգավաճման տարիներին կառուցված Անիի Մայր տաճարը կոչված է եղել մարմնավորելու եւ խորհրդանշելու վերածնված հայկական պետության խորհրդանիշը...

Գիտականորեն վերլուծելով Հայաստանի քրիստոնեական շրջանի պատմամշակութային հուշարձանների ստեղծման պատմությունները, գնահատելով նրանց գիտական արժեքը, ճարտարապետության դոկտոր Մուրադ Հասրաթյանը տարանջատում է քրիստոնեական շինությունների շրջանները՝ վաղ քրիստոնեական, միջին շրջան եւ նոր ժամանակներ, ըստ ամենայնի ներկայացնելով ամեն մի շրջանին հատուկ շինությունների ոճը, նրանց պատմական ու մշակութային արժեքը:

Հրաշալի այս հրատարակության ստեղծմանը մասնակցել են խմբագիր Ֆլորա Կաբաղյանը, թարգմանիչ Խաժակ Զեյթլյանը (ճարտարապետության դոկտորի հայերեն տեքստը ներկայացված է նաեւ անգլերենով): Հրատարակության նախագծի եւ մակետի հեղինակներն են Անահիտ Ֆլջյանն ու Հարություն Սամուելյանը:

«Ազգի» խմբագրությունը երախտագիտությամբ ստացավ խմբագրատան գրադարանին նվիրված բացառիկ այս հրատարակությունը, որը, առանց որեւէ չափազանցության, կարելի է համարել գրքի հսկա շուկայում ակնկալվելիք ու որոնելի:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Թուրքիայի ԱԳՆ-ն պատրաստել է «Արարատ» ֆիլմի դեմ միջազգային ելույթների պլան

ՓԱՐԻԶ, 7 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիան կատաղության մեջ է առաջիկայում «Արարատ» ֆիլմի էկրան բարձրանալու առնչությամբ, որը պատմում է 1915 թվականի Հայոց ցեղասպանության մասին, ասվում է «Թուրքիան դեմ է «Արարատին»» հոդվածում, որ հրապարակել է ֆրանսիական «Մոնդ» թերթը: Թերթը գրում է, որ Թուրքիայում աճում է կանադացի կինոռեժիսոր Ատոմ Եղոյանի նոր ֆիլմի հայտնվելու հարուցած լարվածությունը, որին մասնակցում է ֆրանսահայ երգիչ Շառլ Ազնավուրը: «Թուրքիան հրաժարվում է ճանաչել, որ հայերը եղեռնի զոհ են դարձել, եւ Ատոմ Եղոյանի ֆիլմն արդեն անվանում են երկրորդ «Կիսգիշերային ճեպընթաց»», գրում է «Մոնդը»: Թուրքիայում ամենաասուր քննադատության տեղիք են տվել «Արարատ» ֆիլմի առաջին կադրերը՝ ճանապարհի երկայնքով մեկ ցցի հանված հայերի գլուխներ: «Երբ հայտնի դարձավ, որ այդ ֆիլմը հնարավոր է ներկայացվի Կաննի միջազգային փառատոնում, Թուրքիայում կազմակերպվեց հասարակական կարծիքի համընդհանուր մոբիլիզացիա, իսկ այդ երկրի արտաքին գործերի նախարարը պատրաստել է «Արարատ» ֆիլմի դեմ միջազգային ելույթների պլան», գրում է «Մոնդը»:

Հոգեբանական նուրբ դիտումներ

Էլդա Գրինի «Օրը դեռ չի վերջացել» ժողովածուն

Համատարած գրքատպության մեր ժամանակներում, երբ ով ասես գիրք է տպագրում՝ շքեղ կազմերով, շքեղ թղթերով եւ անիմաստ բառակույտերով, գիրք է լույս տեսել՝ Էլդա Գրինի «Օրը դեռ չի վերջացել»: Պատմվածքներ են, մանրապատումներ, նովելներ՝ իսկապես գրական գործեր, ընտիր հայերենով եւ հոգեբանական նուրբ անդրադարձներով: Կարդացեք «Պատուհան» նովելը, որը նկարագրում է Պրահայի առավոտներից մեկը: Աղբամաններ քրքրող կին, որը «շատ քիչ է նման տանը Բրոդսկային, որը նա կլինի հետո, ցերեկը կամ երեկոյան», որը «շատ քիչ է նման տատիկի, ինչպիսին նրան գիտեն բակի երեխաները»: Ցավ կա այս նովելում, ցավ՝ օտար կնոջ համար: Կարդում էի այս նովելը ու պատկերացնում մեր օրերի Երեւանը, Երեւանի աղբամանները քրքրող տատիկներին ու պապիկներին: Աչք է պետք այս ամենը տեսնելու, սիրտ է պետք՝ ցավալու եւ իսկապես պրոֆեսիոնալի հատուկ շնորհ՝ տեսածն ու ցավը նկարագրելու համար: Էլդա Գրինն ունի այս շնորհները: Գրում է առանց ավելորդությունների, գրում է ցավը սրտաճմլիկություն չդարձնելու տաղանդով:

Կամ՝ «Նատյուրմորտ սեւ ֆոնի վրա» նովելը, որը չեխահայ ժամանակակից նկարիչ Տիգրան Կարապետյանի՝ իր որդու մի նկարի զգացողությունն է: «Ինձ հաճախ են ասում, թե բնակարանս նման է թանգարանի, վիպում է Էլդա Գրինը: Եվ դա կտավներիս համար: Նկարիչ որդիս հիմա Պրահայում է ապրում: Նրա նկարները, պահելու տեղ չունենալով, կախել եմ պատերին: Պայծառ գույները սենյակների մռայլ տարածությունը լցնում են լույսով եւ երաժշտությամբ...»: Այսպիսին է նկարի զգացողությունը նովելի սկզբում: Իսկ, ահա, նկարը տեղափոխվում է, որովհետեւ նովելի հերոսուհին ինչ-որ գաղտնիք է տեսնում այս նատյուրմորտում, գաղտնիք, որը թաքցնում է մութ միջանցքը: Ու տեղափոխվում է նկարը պատշգամբ, որտեղ լույսն առատ է... Բայց կատարվում է անսպասելին: Նկարը, այս հրաշալի նկարը դառնում է էժանագին պաստառ, կաղապարային նախշ, ընդամենը ոչինչ չնշանակող կետեր, գծեր, թծեր... «Ես նետվեցի դեպի դուռը, մտա սենյակ, հետ քաշեցի վարագույրները, բացեցի լուսամուտի փեղկերը, զգալով, թե ինչպես թարմ օդը ներխուժեց սենյակ, վերցրի որբի պես պատին հպված նատյուրմորտը, տարա միջանցք եւ կախեցի նախկին տեղում՝ հեռախոսից վեր...»: Փրկված է ոչ միայն նատյուրմորտը, այլեւ մարդն է փրկվում:

Էլդա Գրինը ոչ միայն նուրբ հոգեբանական լուծումներ է առաջադրում (նրա ողջ գրականությունը հենց հոգեբանական մտորումներ են, քանզի ինքը՝ Էլդա Գրինը հենց հոգեբան է, մեր երկրի լավագույն պրոֆեսիոնալներից մեկը): Նա հրաշալի պատմիչ է նաեւ, արձանագրող, հմուտ պատմիչ: Կարդացեք «Բակը» պատմվածքը, որը նվիրված է Ալեքսանդր Բաժբեուկ-Մելիքյանին, Լավինիային, Թիֆլիսին, Մոսկվային, Երեւանին: Առավել ճշգրիտ, բայց նաեւ գեղարվեստական կիրթ ու ծիգ խոսք:

Ընդհանրապես այս նոր ժողովածուն գալիս է հավաստելու, որ մեր գրականությունը Էլդա Գրին ինքնատիպ գրող ունի: Ու սա հրաշալի փաստ է: Արձակագիր, հրապարակախոս, հոգեբան, դասական փորձագետ, Հայաստանի գրողների միության անդամ Էլդա Գրինը պատմվածքների յոթ ժողովածուների հեղինակ է, թարգմանվել է ռուսերեն, լեհերեն, չեխերեն, սլովակերեն, գերմաներեն, ճապոներեն՝ ըստ արժանվույն գնահատվելով քննադատների կողմից:

Ս. Գ.

Ծրագրվում է հայկական ժառանգության թանգարան բացել Ֆրեզնոյում

Էլեկտրոնային փոստով ստացված լրատվությունը տեղեկացնում է, որ «Ֆրեզնո բի» թերթի փետրվարի 2-ի համարում Մաթյու Քրիմերը գրել է Ֆրեզնոյում նոր թանգարան բացելու հայերի մտադրության մասին: «Վեց միլիոն դոլար ընդհանուր արժողությամբ «Հայկական ժառանգության թանգարանը» քաղաքի կենտրոնական մասում պատմելու է այցելուներին մեր ակունքների, ներկայի եւ մեր ապագան բարելավելու ուղղությամբ տարված աշխատանքների մասին», ասել է «Հայկական տեխնոլոգիական խմբի» գործադիր տնօրեն Վարուժան Տեր-Սիմոնյանը: Ըստ լրատվության, տեղական ֆոնդերից արդեն իսկ հատկացված է 200 հազար դոլար, որը բավական է ծրագիրը «տեղից շարժելու» համար: Հայկական համագումարի անդամներից Մայք Բրիզզն իր գոհունակությունն է հայտնել այն առնչությամբ, որ արվեստի բնագավառում պետության նյութական հատկացումների մի մասը տրամադրվելու է Ֆրեզնոյին եւ ոչ Լոս Անջելեսի շրջանին: «Տարիներ շարունակ Ֆրեզնոն անտեսվել էր», նշել է նա:

Թանգարանը, որ կառուցվելու է Վենտուրա պողոտայի մոտ, լինելու է, ըստ տեղեկատվության, երիտասարդների համար ուսուցողական կենտրոն, որտեղ, բացի հայոց պատմության վերաբերյալ ցուցանմուշներից, ներկայացվելու են նաեւ կիրառական, տեսողական եւ կատարողական արվեստների վերաբերյալ միջոցառումներ, անցկացվելու են սեմինար-դասախոսություններ:

Հ. Ծ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Մարտի 5-9-ը Երեւանում կկայանա ֆուտբոլի Եվրոպայի պատանեկան առաջնության (մինչեւ 17 տարեկաններ) ընտրական մրցաշարը: Հայաստանի, Մոլդովայի եւ Մալթայի պատանի ֆուտբոլիստները կվիճարկեն ապրիլի վերջին Դանիայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնության միակ ուղեգիրը 9-րդ ընտրական խմբից: Մեր հավաքականի առջեւ խնդիր է դրված խմբում գրավել առաջին տեղը եւ նվաճել ուղեգիրը:

Նպատակը եզրափակիչ մտնելն է

ՀՀ պատանեկան հավաքականը նախապատրաստվում է ընտրական մրցաշարին

Ուրախությամբ պետք է նշել, որ անկախության 10 տարիների ընթացքում առաջին անգամ ֆուտբոլի ՀՀ ֆեդերացիայի ղեկավարությունը հավաքականի առջեւ նման բարդ ու պատասխանատու խնդիր է դնում: Փաստն, իրոք, ողջունելի է: Մնում է, որ մեր պատանի ֆուտբոլիստները գիտակցելով խնդրի կարեւորությունը, ամենայն լրջությամբ ու պատասխանատվությամբ նախապատրաստվեն ընտրական մրցաշարին: Նկատի ունենալով մրցակիցներին, նշենք, որ մեր ֆուտբոլիստները բոլոր հնարավորություններն ունեն հաջողությամբ լուծելու իրենց առջեւ դրված խնդիրը եւ առաջին անգամ հանդես գալու Եվրոպայի պատանեկան առաջնության եզրափակիչ փուլում: Պատանեկան հավաքականը գլխավոր մարզիչ Գեւորգ Քամալյանի գլխավորությամբ ընտրական մրցաշարի նախապատրաստությունը սկսել է դեռեւս դեկտեմբերի 10-ից: Այդ ընթացքում սելեկցիոն մեծ աշխատանք է տարվել, փորձարկվել են մի շարք ֆուտբոլիստներ հավաքականի օպտիմալ կազմն ընտրելու համար: Դեկտեմբերին հավաքականը 10-օրյա ուսումնամարզական հավաք անցկացրեց Արարատի «Այգ» մարզաբազայում: Հունվարին մարզումները շարունակվեցին նաեւ Ծաղկաձորում, ապա Երեւանում: Հունվարի 17-30-ը կրկին Արարատում կազմակերպվեց ուսումնամարզական հավաք, որին մասնակցեցին 24 ֆուտբոլիստներ: Նրանց թվում էին նաեւ Ռուսաստանից հրավիրված 4 պատանիներ: Ֆուտբոլիստների ֆիզիկական եւ ֆունկցիոնալ պատրաստությանն ուղղված պարապմունքներից բացի անց են կացվել նաեւ ստուգողական հանդիպումներ: Մասնավորապես, հավաքականը հաղթանակներ է տոնել առաջին խմբի առաջնության մասնակիցներ ՖԻՄԱ-ի (1-0) եւ «Էրեբունու» (5-3) նկատմամբ, իսկ «Լոռիին» հաղթել է 6-1 հաշվով: Փորձարկումների արդյունքում հավաքականի մարզիչներին չբավարարեց Ռուսաստանից հրավիրված հայազգի ֆուտբոլիստների պատրաստվածության մակարդակը, ուստի նրանք ստիպված էին վերադառնալ տուն: Ներկայումս հավաքականում փորձարկվում են «Փյունիկ-4»-ի մի քանի խաղացողներ, ինչպես նաեւ Լիպեցկի «Մետալուրգի» փոխարինող կազմի պաշտպան Գարիկ Ազատյանը:

Երեկ ՀՀ պատանեկան հավաքականն ուսումնամարզական հերթական հավաքի մեկնեց Կիպրոս, որտեղ մարզումներից զատ կանցկացնի նաեւ ընկերական երկու հանդիպում: Այսօր մեր պատանի ֆուտբոլիստներն ընկերական խաղում իրենց ուժերը կչափեն Կիպրոսի իրենց հասակակիցների հետ, իսկ փետրվարի 12-ին նրանց մրցակիցը կլինի բարձրագույն խմբի առաջնության մասնակից «Օլիմպիակոսի» փոխարինող կազմը: Հուսանք, որ մեր ֆուտբոլիստները մինչեւ ընտրական մրցաշարի մեկնարկը լավ մարզավիճակում կգտնվեն եւ իրենց հաջող մրցելույթներով վերջապես կուրախացնեն մեծ հաղթանակների այնքան կարոտ հայ ֆուտբոլասերներին:

ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽՃԱՆԿԱՐ

ՄՕԿ-ը թույլատրեց բարձրացնել դրոշը

ԱՄՆ-ի ազգային օլիմպիական կոմիտեի եւ ՄՕԿ-ի միջեւ մի քանի օր տեւած բանակցությունների արդյունքում համաձայնություն է ձեռք բերվել, որ համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի փլատակներում գտնված երկրի դրոշը, որն ազգային սրբություն է դարձել, օլիմպիական խաղերի բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ օլիմպիական դրոշի հետ բարձրացվի: Բայց քանի որ այդ դրոշը գտնվում է անմխիթար վիճակում (50 աստղերից 12-ը բացակայում են), որոշվել է, որ բացման արարողության ավարտից անմիջապես հետո իջեցվի եւ փոխարինվի նորով: Ինչ վերաբերում է այդ դրոշով ԱՄՆ-ի մարզական պատվիրակության՝ շքերթին մասնակցելուն, ապա ՄՕԿ-ը կտրականապես արգելել է, քանի որ օլիմպիական խարտիայով չի թույլատրվում մարզիկների շքերթը վերածել քաղաքական ցույցի: Ենթադրվում է, որ մարզական պատվիրակությունների շքերթից հետո համաշխարհային առեւտրի կենտրոնում գտնված դրոշը ամերիկացի մարզիկների, գուցե եւ փրկարարական աշխատանքներին մասնակցած մարդկանց կողմից կբերվի մարզադաշտ եւ կբարձրացվի օլիմպիական դրոշի հարեւանությամբ: Հարկ է նշել, որ այդ դրոշն արդեն բարձրացվել է ԱՄՆ-ում կայացած մրցումներում: Անցյալ տարի այն «ներկա է գտնվել» Նյու Յորքում կայացած բեյսբոլի միջազգային մրցումներին, ինչպես նաեւ ամերիկյան ֆուտբոլի եզրափակիչ հանդիպմանը: Բացի այդ, դրոշն ուղարկվել է Աֆղանստան՝ բարձրացնելու ամերիկյան զինվորների ոգին այդ երկրում հակաահաբեկչական գործողություններ իրականացնելու ժամանակ, ինչպես նաեւ Endeavour տիեզերանավով պտտվել է երկրագնդի շուրջը:

Ի՞նչ արժեն տոմսերը

Սպասվում է, որ ձմեռային օլիմպիական խաղերում մարզասերների մոտ առավել մեծ հետաքրքրություն կառաջացնեն գեղասահքի եւ տղամարդկանց հոկեյի մրցումները: Մյուս մարզաձեւերի մրցումների տոմսերը դեռեւս կարելի է գնել, այդ թվում նաեւ ինտերնետ համակարգչային ցանցի միջոցով, որտեղ տոմսերի վաճառքը սկսվել էր դեռեւս 2000 թ. մայիսից: Կազմակերպիչները մտադրվել էին համակարգչային ցանցի միջոցով սպառել ավելի քան 700 հազար տոմս ընդհանուր 1 մլն 800 հազարից: Յուտա նահանգի բնակիչներին, որոնցից շատերն ակտիվորեն մասնակցել էին օլիմպիական կառույցների շինարարությանը, հատկացվել է 150 հազար տոմս: Ամենաէժան տոմսերը (մոտ 20 դոլար) նախատեսված են շորտ-տրեկի մրցումների համար: Իսկ ահա, հոկեյի տղամարդկանց մրցաշարի եզրափակիչ հանդիպման տոմսի գինը 425 դոլար է: Բավական թանկ արժեն խաղերի բացման եւ փակման հանդիսավոր արարողությունների տոմսերը (885 դոլար): Դրանք մեծ քանակությամբ դեռեւս կան վաճառքում: Ամերիկացիներն առայժմ չեն շտապում տոմսեր գնել՝ հավանաբար վախենալով ահաբեկչական նոր գործողություններից:

Լիտվան հավակնում է մեկ ոսկե մեդալի

Լիտվայի ազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Արթուրաս Պովիլյունասը պաշտոնապես հայտարարել է, որ օլիմպիական խաղերում երկրի մարզիկները նվազագույնը հավակնում են ոսկե մեկ մեդալի: Գլխավոր հույսը գեղասահքի Մարգարիտա Դրոբյազկո-Պովիլաս Վանագաս պարային զույգն է: Ինչպես եւ Հայաստանը, Լիտվան էլ օլիմպիադայում ներկայացված կլինի 8 մարզիկով, որոնք հանդես կգան նաեւ բիաթլոնում եւ դահուկավազքում:

ՇԱԽՄԱՏ

Առաջատարների շարքում նեղվածք է

Մոսկվայում Աերոֆլոտի հովանու ներքո անցկացվող շախմատի մրցաշարի 3-րդ տուրն էլ հաջող էր հայ շախմատիստների համար, որոնք առայժմ ընթանում են առանց պարտության: Առաջատարների խմբում գտնվող Աշոտ Նադանյանը սպիտակներով ոչ-ոքի խաղաց Ֆրանսիան ներկայացնող միջազգային գրոսմայստեր Վլադիսլավ Տկաչովի հետ, որի անհատական գործակիցը 2634 է: 3 տուրից հետո Աշոտի անվան դիմաց գրանցված է 2,5 միավոր: Նույնքան միավոր են վաստակել նաեւ Ռաֆայել Վահանյանն ու Գաբրիել Սարգսյանը, որոնք սեւ խաղաքարերով համապատասխանաբար հաղթեցին Տուրովին եւ Սոսկոյին: Իր օգտին հաղթական միավոր գրանցեց նաեւ Կարեն Ասրյանը՝ պարտության մատնելով Ալիսա Գալյամովային: Կարեն Մինասյանը Հակոբյանի հետ վաստակել են 2-ական միավոր: Հակոբյանը ոչ-ոքի խաղաց Եմելինի հետ, իսկ Մինասյանը խաղաղ դաշն կնքեց Շուշպանովի հետ անցկացրած պարտիայում:

Մրցաշարի 3-րդ տուրն անվանեց միանձնյա առաջատարին: Աղյուսակը 3 միավորով գլխավորեց բելառուս գրոսմայստեր Ալեքսեյ Ալեքսանդրովը, որը պարտության մատնեց Սուլսկիսին: Նրան հետապնդում է 2,5 միավոր ունեցող 17 շախմատիստներից բաղկացած մի մեծ խումբ, որի մեջ են նաեւ Աշոտ Նադանյանը, Ռաֆայել Վահանյանն ու Գաբրիել Սարգսյանը:

Շարունակում են անհաջող հանդես գալ ամենաբարձր անհատական գործակից ունեցող շախմատիստները՝ Իլյա Սմիրինը (Իսրայել, 2702), Լյուկ վան Վելին (2697, Հոլանդիա) եւ Ալեքսեյ Դրեեւը (Ռուսաստան, 2683): Դրեեւն ու Սմիրինը պարտիաներն ավարտեցին ոչ-ոքի, իսկ հոլանդացի գրոսմայստերը կրկին պարտվեց: Դրեեւն ու Սմիրինը վաստակել են 1,5-ական միավոր, վան Վելին՝ 1:

Չեմպիոնը հարգալից վերաբերմունք է պահանջում

ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի 16-րդ չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովը Դոնեցկում կայացած մամուլի ասուլիսում նշել է, որ ինքը պատրաստ է խաղալ Լինարեսի գերմրցաշարում, եթե կազմակերպիչները հարգանքով վերաբերեն իր տիտղոսին եւ իր հետ չխոսեն ուժի դիրքերից: Հիշեցնենք, որ Լինարեսի գերմրցաշարի կազմակերպիչները պատրաստվում էին դատի տալ Պոնոմարյովին՝ պահանջելով 1 մլն դոլար, եթե աշխարհի չեմպիոնը հրաժարվի մասնակցությունից: Պոնոմարյովի կարծիքով, դա վիրավորական է իր համար եւ իրավական որեւէ հիմք չկա նման քայլի դիմելու համար:

Հունաստանը խաղաղության կոչ է հղում

Ժամանակակից օլիմպիական խաղերի հիմնադիր Պիեռ դ'Կուբերտենի «Օ՜ սպորտ, դու խաղաղություն ես» արտահայտությունը բոլորին է հայտնի: Այն ամբողջությամբ կարելի է վերագրել նաեւ օլիմպիական խաղերին: Դեռեւս անտիկ ժամանակներից է գալիս այն ավանդույթը, որ խաղերի ժամանակ զինադադար էր հայտարարվում պատերազմող կողմերի միջեւ եւ խստորեն արգելվում էին ռազմական գործողությունները: Պատմությանը հայտնի է, որ դեռեւս մ. թ. ա. 820 թվականին Սպարտայի օրենսդիր Լիկուրգոսը եւ Հելլադայի արքա Իփիտոսը դաշինք կնքեցին, որի համաձայն Օլիմպիոսը սրբավայր համարվեց: Ոչ ոք չէր համարձակվում զենքը ձեռքին հասնել այնտեղ. կարգը խախտողներին դաժան պատիժ էր սպասում: Ի պատիվ այդ սուրբ դաշինքի, խաղերն անցկացվեցին Օլիմպիոսում: Խաղերի ժամանակ Հունաստանում սրբազան զինադադար էր հայտարարվում: Ամբողջ երկիրը խստորեն պահպանում էր այն:

Ժամանակակից օլիմպիական խաղերում էլ խաղաղության հարցը միշտ ուշադրության կենտրոնում է գտնվել: Միջազգային օլիմպիական կոմիտեն մինչ խաղերի մեկնարկն ուղերձով դիմում էր աշխարհի պետություններին՝ օլիմպիադայի օրերին խաղաղություն պահպանելու, պատերազմող երկրների միջեւ զինադադար հաստատելու կոչ անելով: Եվ որպես կանոն, այդ կոչին արձագանքել են: Խաղաղություն պահպանելու կոչը հատկապես հրատապ է դարձել այժմ, հատկապես սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից հետո, երբ ԱՄՆ-ն նախապատրաստվում է հակաահաբեկչական նոր գործողություններ ծավալել որոշ երկրների դեմ: Ուստի բնավ էլ պատահական չէ, որ օլիմպիական խաղերի հայրենիքի՝ Հունաստանի արտգործնախարար Պապանդրեուի ուղերձով կոչ է արվում խաղաղություն պահպանել Սոլթ Լեյք Սիթիում կայանալիք ձմեռային 19-րդ օլիմպիական խաղերի օրերին: Այս նախաձեռնության վերաբերյալ 2001 թ. դեկտեմբերի 11-ին ՄԱԿ-ի կողմից բանաձեւ է ընդունվել, որին միացել է ավելի քան 172 անդամ-պետություն, այդ թվում նաեւ Հայաստանը: Օլիմպիական խաղաղության աջակցության ջանքերի շրջանակներում Հայաստան այցելած Հունաստանի խորհրդարանի անդամ տիկին Սոֆիա Կալածակոսը ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանին է փոխանցել Պապանդրեուի ուղերձը:

"Միժի" ՀԿ
ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS - "IDHR" NGO

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միժի Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ ոչ կառավարական կազմակերպությունը հրավիրում է հետազոտական փորձ ունեցող մասնագետների հետեւյալ թեմաներով վերլուծական աշխատանքներ պատրաստելու.

1. Աշխատանքի շուկայի ձեւավորման եւ զբաղվածության հիմնախնդիրները աղքատության հաղթահարման ՀՀ ռազմավարությունում

2. Ներդրումային քաղաքականության ուղղվածության հիմնահարցը աղքատության հաղթահարման ռազմավարությունում

3. Գիտակրթական եւ մշակութային քաղաքականության դերը աղքատության հաղթահարման ՀՀ ռազմավարությունում

Վերլուծական աշխատանքները կհրատարակվեն առանձին գրքույկով:

Հետաքրքրվողները կարող են դիմել Միժի կենտրոն՝ ներկայացնելով համառոտ ինքնակենսագրական (հետազոտական եւ մասնագիտական փորձ):
Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետը փետրվարի 15-ն է:

Հասցեն՝ Այգեձոր 4/1, հեռ. 26 47 12, ֆաքս. 56 09 37
էլ.փոստ , idhr@arminco.com, idhr@acc.am

զանազան

ԱՍՏՂԱգուշակ 8 փետրվար

ԽՈՅ
Աստղերը խորհուրդ են տալիս փոքր-ինչ չափավորել գործարար ակտիվությունը: Դյուրահավատությունը եւ շրջապատի մարդկանց նկատմամբ բարյացակամ վերաբերմունքը ձեզ վիշտ կպատճառեն ձեր վստահյալ անձի անվայել եւ ոչ օրինավոր վարքագծի պատճառով:

ՑՈՒԼ
Օրը կապված է տիեզերական էներգիայի կլանման, մարգարեությունների, բուժման հետ: Հնարավոր է վերին ուժերի, գործընկերների, բարեկամների, ազգականների աջակցությունը: Կբարելավվեն ամուսնական հարաբերությունները: Ի հայտ կգա ունակությունների, տաղանդի դրսեւորման, մտահղացման կենսագործման հնարավորություն: Երազները կարող են լինել մարգարեական:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ
Հնարավոր է, որ այսօր դուք օժանդակություն եւ օգնություն ստանաք մերձավորներից: Հավանական է, որ իրականություն դառնա այն ամբողջ դրականը, որը նախատեսվում էր նախորդ օրերին: Կաճեն ձեր սեռական ներուժը եւ անձնական հմայքը, ինչը դրականորեն կանդրադառնա երկվորյակների աշխատունակության եւ առողջության վրա:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ
Ձեր հնարամտությունը եւ վտանգի աչքերին նայելու կարողությունը կօգնեն դուրս գալու ամենածանր իրավիճակներից: Գործեք այնպես, ինչպես ձեզ հուշում է ձեր ինտուիցիան: Հնարավոր է, որ մոտիկ ազգականները ձեզանից օգնություն խնդրեն: Անուշադրության մի մատնեք այդ խնդրանքը:

ԱՌՅՈՒԾ
Օրը բերում է մտերմական փորձություններ, գայթակղություններ, պատրանքներ պարտնյորների հետ գոյություն ունեցող հարաբերություններում: Հավանական են խաբեությունը կամ պարտնյորների ոչ օրինավոր վերաբերմունքը: Սաստիկ զայրույթը ձեր մեջ կարող է ցանկություն առաջացնել կոպտելու կամ վիրավորելու մոտերքում ապրող որեւէ մեկին:

ԿՈՒՅՍ
Ուշադրություն դարձրեք ձեր առողջությանը: Այսօր հնարավոր են թեթեւ դեպրեսիա, տկարություն, գլխացավ: Հնարավոր է, որ քննադատության ենթարկվեք: Ջանացեք այն սրտին մոտ չընդունել: Դուք չեք կարող բեկում մտցնել օրվա միտումների մեջ, քանի որ այսօր ձեզանից ոչինչ կախված չէ:

ԿՇԵՌՔ
Բարենպաստ օր է գործարար ակտիվության համար, որը կապված է ֆինանսական հարցերի լուծման հետ: Հավանական է, որ օրվա առաջին կեսին դուք կկարողանաք ձեր կարգը հաստատել գործունեության ամենատարբեր ոլորտներում: Աստղերը զգուշացնում են, որ չարժե չափից ավելի հրապուրվել որեւէ բանով: Նոր ծանոթությունը երկար չի տեւի:

ԿԱՐԻՃ
Մի սպասեք, թե որեւէ բան անմիջապես արդյունք կտա: Մերձավորների հետ ձեր հարաբերություններում ամեն ինչ կմնա առաջվա պես: Զգուշացեք ռոմանտիկ արկածներից, քանի որ դրանք կարող են ունենալ անցանկալի եւ տհաճ հետեւանքներ:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ
Հնարավոր է, որ այսօր ձեր զգացմունքները արտակարգ սրություն ստանան: Դուք կկարողանաք վերացնել ստեղծված լարվածությունը զբաղվելով սիրած գործով: Տնային բոլոր հոգսերը թողեք օրվա երկրորդ կեսին: Եթե ձգտում եք փոփոխությունների, ապա արդեն այսօր կարելի է շատ խնդիրներ լուծել: Բայց գլխավոր արդյունքը կլինի ավելի ուշ:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ
Անհաջող օր է գործարար շփումների համար: Ջանացեք այսօր չնշանակել խորհրդակցություններ կամ գործնական հանդիպումներ: Հուզական ճնշվածության պատճառով ձեզ համար անչափ դժվար կլինի համաձայնության գալ պարտնյորների եւ գործընկերների հետ: Այսօր պատրաստ եղեք մանր վիճաբանությունների:

ՋՐՀՈՍ
Այսօր բարենպաստ են խոշոր գնումները կամ նորոգման աշխատանքների ձեռնարկումը: Ջանացեք ձեզ տիրապետել եւ ձեռնպահ մնալ խայթող դիտողություններից: Հնարավոր են հոգեկան անհավասարակշիռ վիճակ եւ տրամադրության հաճախակի փոփոխություններ: Բայց հիշեք, որ բոլոր հակասությունների պատճառը ձեր բնավորությունն է:

ՁԿՆԵՐ
Զբաղվեք երեխաների դաստիարակությամբ, ակտիվորեն մասնակցեք նրանց գործերին, խաղերին եւ ոգեւորություններին: Այսօր օգտակար են ֆիզիկական բեռնվածությունները: Երազները կլինեն մարգարեական եւ կտան կոնկրետ տեղեկատվություն:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Տաք սենդվիչ նրբերշիկով

Անհրաժեշտ մթերք

200 գ նրբերշիկ, 100 գ շվեյցարական պանիր, 75 գ կարագ, 2 ձու, 0,5 թեյի գդալ մանանեխ, 400 գ հաց:

Պատրաստման եղանակը

Հացը կտրատել բարակ շերտերով: Կարագը հարել մանանեխով, պանիրն անցկացնել քերիչով, ձու ավելացնել: Նրբերշիկները երկարությամբ կտրատել եւ ապա կիսել: Հացի շերտերին քսել մանանեխով կարագը, ծածկել ձվի ու պանրի խյուսի 2/3 մասով եւ երկուական կտոր նրբերշիկով: Վրան լցնել ձվի ու պանրի խյուսի մնացած մասը եւ դնել ջեռոցը: Մատուցել տաք վիճակում:

Տղա՞, թե՞ աղջիկ

Ո՞ր երեխայի ծնունդն է ցանկալի: Յուրաքանչյուր ժողովուրդ յուրովի է վերաբերվում այս հարցին:

...Պսակադրության ժամանակ հնդիկ քուրմն ասում է հարսնացուին. «Ուժեղ որդիների մայր եղիր»: Հնդուիզմի համաձայն, իսկական մարդը միայն տղամարդն է: Նա կարող է պատշաճ կերպով թաղել իր հորը, միայն նրան է տրված մեծարելու հոր հիշատակը: Ի դեպ, սա վերաբերում է ոչ միայն հնդուիզմին: Չկա, թվում է, ոչ մի կրոն, որը կնոջը հավասարեցնի տղամարդուն:

Ալժիրի ժողովուրդներից կաբիլների մեջ միայն աղջիկ ծնող կնոջն այն ճակատագիրն է սպառնում, ինչ չբերին` ամուսնալուծություն եւ ողջ շրջապատի, այդ թվում նաեւ կանանց արհամարհանքը:

Այսուհանդերձ, Գանայի որոշ ժողովուրդներ ուրախանում են ոչ թե տղայի, այլ աղջկա համար, որովհետեւ կանայք ավելի շատ են աշխատում: Բացի այդ, յուրաքանչյուր հարսնացուի համար նախատեսվում է գլխագին:

Արեւելյան Աֆրիկայի բանտու ժողովուրդը նույնպես աղջկա ծնունդը տխուր իրադարձություն չի համարում, քանի որ, նրանց կարծիքով, կյանքից հեռացողին պետք է հանդիսավոր, ըստ բոլոր ծեսերի, թաղեն որդիները, բայց ողբան աղջիկները: Եվ քանի որ աղջիկներն ավելի երկար եւ շատ են լաց լինում, նրանք էլ լավն են:

Աֆրիկյան պորտո ցեղում ծնողները միատեսակ են ուրախանում թե տղաների, թե աղջիկների համար: Տղա կծնվի` կմեծանա ուժեղ, կդառնա լավ աշխատող եւ զինվոր: Եթե աղջիկ է` կմեծանա գեղեցիկ եւ տնարար, իսկ փեսացուն կվճարի մեծ գլխագին: Ավելին` աղջիկը ծնողների տուն կբերի ամուսնուն` ուժեղ եւ երիտասարդ աշխատողի:

Թուրքական շատ ժողովուրդներ հաճախ իրենց սիրելի աղջկան տալիս են Կըզ-Դողմաս անունը, որը նշանակում է` աղջիկներ չունենաս:

Հին Չինաստանում վերաբերմունքը երեխաներին որոշվում էր Կոնֆուցիոսի ասույթով. «Մի տղան ավելին արժե, քան տասն աղջիկը»: «Քանի՞ երեխա ունեք» հարցին պատասխանելիս չինացիները նշել են միայն տղաներին` չհիշելով աղջիկներին:

Ա. Ա.

ՍԵՐ, ԱՄՈՒՍՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԸՆՏԱՆԻՔ

Երջանկության երաշխիքներից

Ամուսնական երջանկության գլխավոր պայմաններից մեկը սեռական բնականոն հարաբերություններն են: Անժխտելի է, որ այն ամուսնալուծությունների հիմնական պատճառներից է, որ հաճախ չեն խոստովանում` անտեսելով կամ անկարեւոր համարելով: Երբեմն էլ եթե ընտանիքը չի կազմալուծվում ինչ-ինչ հանգամանքներ հաշվի առնելով, ապա նման ընտանիքներում հիմնականում սառն ու անտարբեր հարաբերություններ են տիրում: Սեռական, սոցիալ-հոգեբանական անհամապատասխանությունները զույգերի միջեւ հանգեցնում են նյարդային վիճակների, սեռական խանգարումների, որից էլ ծայր են առնում ընտանեկան մշտական անախորժությունները, որից դուրս գալու համար հաճախ ամուսինները հետաքրքրություններ են որոնում այլ տեղ: Այնպես որ զույգերի սեռական համապատասխանությունից է կախված նաեւ ապագա ընտանիքի ամուր հիմքը: Պատահական չէ, որ հին ժամանակներում, հատկապես Արեւելքում, ամուսնությանը, սեռական կյանքին նախապատրաստվելու հարցերին տրվում էր մեծ նշանակություն: Այսպես, օրինակ, Հնդկաստանում տիրող օրենքների համաձայն, ամուսնությունից առաջ ստուգվում էր երիտասարդի սեռական կարողությունը: Եվրոպայում դեռեւս 13-րդ դարում հանդիպում էին սեռական կյանքում տղամարդու ունակության եւ ցեղի շարունակման պաշտոնական ստուգման դեպքեր: Երբեմն գործում էին ստուգման այնպիսի եղանակներ, որոնք անընդունելի էին եւ վիրավորական, ինչպես, օրինակ, ամուսինները պետք է անկողին մտնեին հոգեւորականների, բժիշկների եւ «հանձնաժողովի» մյուս անդամների ներկայությամբ, եւ «հանձնաժողովը» պետք է գնահատեր նրանց սեռական ակտի ընթացքը եւ համոզվեր, որ այն բավարար է: Նման դեպքում «անաչառ» գնահատական դժվար թե տրվեր, բոլորը չէ, որ կարող էին այդքան հայացքների ներքո անկաշկանդ դրսեւորել իրենց սիրո մղումները:

Մ. Բ.

Ա՜խ, այս ռոմանտիկ ֆրանսիացիները...

96-ամյա ֆրանսիացի Ֆրանսուա Ֆեռնանդեսն ու 95-ամյա ֆրանսուհի Մադլեն Ֆրանսինոն մեկ շաբաթ առաջ ամուսնանալով եւս մեկ անգամ ապացուցեցին, որ սերն ամեն ինչից զորեղ է: Գինեսի գրքում գրանցված աշխարհի ամենատարեց ամուսնական զույգը BBC-ին պատմել է հետեւյալ սիրո պատմությունը: Ֆրանսուան այցելել է Մադլենի սենյակ` նրան սովորեցնելու սխտորածեծիչ օգտագործելը, որից հետո Ֆրանսուան տիկնոջից համբույր է խնդրել: Ռոմանտիկ տղամարդը հավանաբար կորցրել է հոտի զգացողությունը, կամ էլ «Սերը միայն կույր չի լինում»... Նրանց հարսանյաց հանդեսը նշվել է Ֆրանսիայի Կլեֆեր քաղաքի տարեցների տանը, ուր ապրում է ամուսնական զույգը: Հարսնացուի պատասխանը փեսային` «Ես քեզ սիրում եմ», հնչել է փոքր-ինչ ուշացումով` հարսնացուի վատ լսողության պատճառով:

Ռ. Պ.

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՍԵՐՆԵՐԻ ԱՆԿՅՈՒՆ

Գիտե՞ք որ

- Ամենից շատ հացահատիկ գործածում են թուրքերը: Ամեն մի անձին տարեկան բաժին է ընկնում 217 կգ տարբեր տեսակի հացահատիկ:
- Ամենից շատ կարտոֆիլ ուտում են պարագվայցիները: Յուրաքանչյուր պարագվայցի տարեկան ուտում է 255 կգ կարտոֆիլ:
- Ամենից շատ շաքար օգտագործում են Կոստա Ռիկայի բնակիչները, յուրաքանչյուրին բաժին է ընկնում 60 կգ շաքար:
- Ամենից շատ միս են օգտագործում նորզելանդացիք, յուրաքանչյուրին տարեկան բաժին է ընկում 117 կգ միս:
- Ամենից շատ գարեջուր օգտագործում են չեխերը: Նրանցից յուրաքանչյուրին տարեկան բաժին է ընկնում 126 լիտր գարեջուր:
- Ամենից շատ ալկոհոլ օգտագործում են Հարավային Աֆրիկայի սպիտակամորթները: Նրանցից յուրաքանչյուրը տարեկան խմում է 9,8 լ մաքուր սպիրտ:
- Ամենից շատ քաղցրեղեն են ուտում անգլիացիները: Յուրաքանչյուր անգլիացի միջին հաշվով տարեկան ուտում է 14,1 կգ կոնֆետ:
- Ամենից շատ սուրճ օգտագործում են շվեդները: Յուրաքանչյուր շվեդի տարեկան բաժին է ընկնում 12 կգ սուրճ:
- Ամենից շատ ջուր են օգտագործում ամերիկացիները: Նրանք մեկ տարում օրական օգտագործում են մոտ 2 մլն 100 հազար տոննա ջուր:

Ի՞նչ գույնի է մարգարիտը

Բնական մարգարիտի գունային երանգները մեծ մասամբ կախված են ծովաջրում եղած աղերի խտության աստիճանից, այդպիսի եզրակացության են եկել ճապոնացի գիտնականները` երկարատեւ ուսումնասիրությունից հետո: Մարգարիտի գույնը շատ կարեւոր է: Վարդագույն մարգարիտը, օրինակ, համաշխարհային շուկայում զգալիորեն ավելի թանկ է: Գիտնականներն ապացուցել են, որ վարդագույն մարգարիտն աճում է մանգանի բարձր խտության դեպքում: Ճապոնիայի ստորջրյա խոշոր ֆերմաներում, որտեղ աճեցնում են մարգարտածին փափկամորթներ, ֆերմերի շրջակայքի ծովաջուրը հարստացնում են ինչպես մանգանով, այնպես էլ ուրիշ մետաղներով: Արդյունքում` այդ փափկամորթները սկսել են «արտադրել» ոչ միայն վարդագույն երանգներով մարգարիտներ, այլեւ երկնագույն, կանաչավուն, նարնջագույն, մանուշակագույն, նույնիսկ սեւ մարգարիտ, որը նախկինում միայն բնական վիճակում էր լինում, այն էլ` խիստ հազվադեպ:

Մ. Մ.

հեռ. ծրագիր

8 փետրվար, ուրբաթ

Հ1

9.00, 13.00, 17.00, 21.00, 00.00, 1.20, 1.25 Հայլուր
9.20 Մ/Ֆ «Գտնված իրերի գրասենյակ»
9.55 Երաժշտական ֆիլմ «Դուք հիշո՞ւմ եք, մաեստրո»
10.25 Բոհեմ
11.00 Ս-լ «Սրերի թագուհին»
11.45 Կեսգիշերային ճեպընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.20 Մ/Ֆ «Ճանապարհային հեքիաթ»
17.30 Գ/Ֆ «Դ՛Արտանյանը եւ երեք հրացանակիրները» (1-ին սերիա)
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 Հազարից մեկ
19.55 Շրջադարձ
20.20 Եկեղեցական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.50 Պետական պարտատոմսեր
22.00 Գ/Ֆ «Հարսանիք»
00.20 Կեսգիշերային ճեպընթաց

Հ1 ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

9.00, 13.00, 17.00, 21.00, 00.00, 5.00 Հայլուր
9.55 Երաժշտական ֆիլմ «Դուք հիշո՞ւմ եք, մաեստրո»
10.25 Բոհեմ
11.00 Ռուբիկոն+
11.45, 00.20 Կեսգիշերային ճեպընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.20 Փաստագրական ս-լ
17.20 Մ/Ֆ «Ճանապարհային հեքիաթ»
17.30 Գ/Ֆ «Կատյա»
19.00, 1.30, 6.50 Երեկոյան Երեւան
19.20, 2.10, 7.40 Հազարից մեկ
19.55, 1.45, 8.15 Շրջադարձ
20.20, 2.45, 7.25 Եկեղեցական կյանք
20.35, 8.40 Տուն-տունիկ
21.50 Պետական պարտատոմսեր
22.00, 3.00 Ֆիլմ-օպերա «Անուշ»
1.20 Հայլուր (ռուսերեն)
1.25 Հայլուր (անգլերեն)
5.20 Երաժշտ. ֆիլմ «Ինչպես կատուն արհեստ սովորեց»
6.00 Ս-լ «Բլանկոյի այրին»
7.00 Մ/Ֆ «Մեղրագործ վարպետների քաղաքը»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
(08.30, 09.30 Լուրեր)
10.00 Ս-լ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
10.50 Զվարճալի ծրագիր «Մուզունինի-Բուա»
11.50 Գ/Ֆ «Վերջին պարը իմն է»
16.00 Լուրեր
16.15 Բնությանը պաշտպան
16.40 Մուլտֆիլմ
17.00 Համերգ
17.30 «Լեզուների համաստեղություն»
18.00 Ս-լ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
19.00 Համերգ
19.25 «Ներշնչանք». Վանուշ Սաֆարյան
20.00, 23.30 Լուրեր
21.00 Գ/Ֆ «Նա սկսում է բարկանալ»
22.40 «Բեմական խաչմերուկ»
23.15 «1-02»
ԱՊՀ-ի նորություններ (ՄԻՐ)
24.00 «Սեկտոր PRO»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30, 21.30 CNN
08.00, 15.00, 18.00, 20.30, 01.30 Ժամը
09.00 Գ/Ֆ «Հեքիմը»
11.00 «Օրփեոս»
11.25 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
11.40, 20.00 Ավտոսրահ-2000
12.00, 15.30 Մուլտֆիլմ
13.00, 21.30 Բլից
13.30 Գ/Ֆ «Ուրիշ 48 ժամ»
16.00 Գ/Ֆ «Կինոհերոսը»
18.30 Մեր հաղթանակը
19.00 Բումերանգ
22.00 Հոթ լայն
22.40 Համերգային ծրագիր
23.10 Գ/Ֆ «Գոձիլա»
02.00 Գ/Ֆ «Մյուս քույրը»

###

19.00 Մուլտֆիլմ
19.50 Բախտացույց
20.00 Գ/Ֆ «Անձնագիր դեպի Փարիզ»
22.00 Բախտացույց
22.05 Համերգ «Սոսո Պավլիաշվիլի»
23.00 Վավֆիլմ
00.00 Գ/Ֆ «Լուսնային պար»

Ա1+

07.35, 18.30, 01.10 «Ա1+ ֆուտբոլ»
07.45, 09.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45, 01.45 «Այբ-Ֆե»
08.00, 12.00, 13.30, 16.55 «Այբ-Ֆե-տեղեկատու»
08.05 Մ-ս «Սեյլորմունը մարտնչում է»
08.30 Բեռլինի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը
08.45, 18.45, 20.45, 22.45, 00.45 «Այբ-Ֆե+»
08.55, 16.00 Ս-լ «Անմոռանալին»
10.00 «Արտացոլանք»
10.25 Երգում է Կիրի Տե Կանավան
10.45, 16.45 «Նոյյան տապան»
11.00, 20.00 Ս-լ «Իմ բոլոր զավակները»
12.05, 18.50 Ս-լ «Ամպրոպաքարեր»
12.25 «Փինք Ֆլոյդ» խմբի համերգը
12.45, 20.55 Ս-լ «Դա Վինչիի հետաքննությունը»
13.35 Երգում է Շառլոտ Չորջը
13.55 Երեխաների համար. «Փոքրիկ անտառամարդուկը»
15.30 Մուլտֆիլմ
17.00 Երգում է Ա. Ֆրանքլինը
17.10 «Ավետիս»
18.00, 19.55, 20.50, 23.05 «Այբ-Ֆե-բիզնես»
18.05 Մ-ս «Սեյլորմուն»
19.15 «Տոյոտան» ներկայացնում է. «Վայրի բնության աշխարհը»
22.15 «Հ. Գ.»
22.55 Երաժշտական դադար
23.00 «Գլխավոր թեմա»
23.10, 01.20 «Ա1+ մամուլ»
23.20 Նաստասյա Կինսկին «Կնքամայրը» ֆիլմում (2-րդ սերիա)
01.30 «Բոյզոն» խմբի համերգը
02.00 Լաուրա Անտոնելլին «Վենետիկուհին» էրոտիկ մելոդրամում
03.20 «Ջիփսի Քինգզ» խմբի համերգը
03.30 Միշել Մերսյեն «Լեդի Համիլթոն. անարգանքի եւ սիրո միջեւ» դրամայում
05.00 Երգում է Բոբ Մարլին
05.10 Գ/Ֆ «Պրեֆերանս ուրբաթ օրերը»
06.45 Գ/Ֆ «Ոդիսական» (2-րդ սերիա)

ԵՐԵՎԱՆ

7.00 ТВЦ Մոսկվա. «Տրամադրություն»
9.30 «Առավոտ»
11.00 Վավֆիլմ
12.00 Հ/բ «Ակցենտ»
12.30 ТВЦ Մոսկվա. «Տարեթիվ»
13.25 ТВЦ Մոսկվա. Ս-լ «Պետերբուրգյան գաղտնիքներ»
14.30 «Ներշնչանք»
15.15. ТВЦ Մոսկվա. Ս-լ «Տեսուչ Կեստերը»
16.20 Գեղֆիլմ
18.20 Մուլտֆիլմ
19.00 «Զգույշ, օրենք է»
19.30 «Բուրգ»
20.00 ТВЦ Մոսկվա. Ս-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
21.00 «Թող անուշ լինի»
21.30 «Բարի երեկո, Երեւան»
23.00 «Հեռուստաֆուտբոլ+»
23.25 Գեղֆիլմ
01.05 ТВЦ Մոսկվա. «Իրադարձություններ»
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

###

08.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 Հորիզոն
08.40, 15.15 Մ-ս «Իքս Մեն»
09.00, 15.35 Մանկական ս-լ «Սարուտո»
09.20, 16.00 Մ-ս «Արքայադուստր Սիսին»
09.40, 16.20 Մանկական ս-լ «Խորհրդավոր ապտեսները»
10.00, 16.40 Մ-ս «Չարաճճի շնիկը»
10.20, 21.45 «ՆոստալջիԳ»
10.30, 18.15 Ս-լ «Լողափ»
11.15, 19.10 Ս-լ «Սատանայի ճուտը»
12.15 «Վարդանիկն ու Մարգոն»
12.30 «Հեռանկար»
13.15 Գեղֆիլմ
17.05, 22.45 «Պատահական վկա»
17.35 Ս-լ «Դարման եւ Գրեգը»
20.15 «Օլյային հյուր»
20.30 Ս-լ «Կամենսկայա»
21.20 Մ-ս «Ֆուտուրամա»
23.10 Գեղֆիլմ (DVD)
01.30 Գ/Ֆ «Վեցերորդ օրը»

###

11.00, 16.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Մուլտաշխարհ
17.05 Մ/Ֆ «Ոսկե աքաղաղ», «Տերտերը եւ նրա Բալդի ծառան»
18.25 Վ/Ֆ էկոլոգիական խնդիրների մասին
19.00 Գ/Ֆ «Սեւ բազմաժառանգ Աջուբան»
21.20 Վ. Պլուզյանի երաժշտական հաղորդումը
22.30 Գ/Ֆ «ԴՆԹ»
00.10 Գ/Ֆ «Բնազդ»

ԱՎԵՏԻՍ

09.05, 20.30, 22.30 Բարի լուր
09.30, 19.30 Մուլտֆիլմ
09.50, 19.50 Արցախյան ղողանջներ
10.15, 20.45 Ո՞վ է քեզ կանչում
10.30 Կենդանիների աշխարհում
11.30 Կայծակնային քարեր
12.30, 15.40 Բարի ճանապարհ
12.40 Այն, ինչ պետք է
13.00 Մուլտսերիալ
13.30 Ձեզ համար, այգեգործներ
13.50, 00.05 Սիրո հավասարություն
14.45 Վավերագրական էկրան
16.00 Մ/ս «Լինում է, չի լինում մի փորսուղ»
16.30 Պարզապես երգ
16.55 QP ալիք
17.20 Գ/Ֆ «Երիտասարդ Ռուսաստան», 4-րդ սերիա
19.00 Իմ երկիր
20.15 Երաժշտական դադար
21.00 Գեղֆիլմ
22.45 Գ/Ֆ «Մեղավորը»

ԿԻՆԵՄԱՔՍ

00.30 Դրամա «Անձրեւի մարդը»
2.35 Պատմական «Հենրի եւ Ջուն»
4.45 Թրիլեր «Անկում»
6.15 Թրիլեր «Փախուստ»
7.35 Կոմեդիա «Դիկ Թրեյսի»
9.15 Կոմեդիա «Միս Դեյզիի վարորդը»
10.50 Ֆանտաստիկ «Գատակա»
12.30 Կոմեդիա «Մի անգամ խախտելով օրենքը»
14.00 Մարտաֆիլմ «Գործեր Նյու Ջերսիում»
15.35 Մարտաֆիլմ «Ռոքի-5»
17.15 Դրամա «Արթնացում»
19.10 Մելոդրամ «Առաջին սիրո երգը»
20.55 Մարտաֆիլմ «Բեսթսելլեր»
22.30 Դրամա «Ֆրենսիս»

###

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15, 20.00 Ս-լ «Սիրո երկիրը»
11.10 Հումորիստական հաղորդում
11.45 Թույլ օղակ
12.35 Աներջիկ նոթեր
12.50 Գրքամոլություն
13.15 Մարդը եւ օրենքը
14.05 Սոլթ-Լեյք-Սիթի: XIX ձմեռային օլիմպիական խաղեր
14.30 Գ/Ֆ «Ծովային գայլ» (4-րդ սերիա)
16.15 Մ-ս «Բոլոր շները ընկնում են դրախտ»
16.40 Յոթ վերք, մեկ սպեղանի
17.00 Գ/Ֆ «Վանդակ» (4-րդ սերիա)
18.00 Մեծ լվացք
19.30 Վավ. դետեկտիվ «Զոհեր հայտարարությամբ», 2001 թ. գործ
21.00 Հրաշքների դաշտ
22.00 Ժամանակ
22.35 Գ/Ֆ «Արյուն արյան համար»
00.30 Մ. Լեոնտեւ. «Այլ ժամանակ»
01.25 Բոքս. Աշխարհի ուժեղագույն պրոֆեսիոնալների հանդիպում. Վ. Կլիչկո-Վոն Բին

PTP

6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 20.35 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 21.00 Լուրեր
7.15 Ս-լ «Մելիսա, միշտ Մելիսա»
7.45 Ուղղափառ օրացույց
8.15, 9.35 PTP-ի փորձաքննությունը
8.25 Հերթապահ բաժանմունք
8.30, 12.30 Ազդ
8.40 Ընտանեկան նորություններ
9.15 Ազգային եկամուտ
9.20 Մուլտֆիլմեր
10.15 Ս-լ «Ցախսարյակը երգող թռչուն է»
11.05 Նոր «Հին բնակարան»
12.35 Ս-լ «Սանտա Բարբարա»
13.25 Իմ ընտանիքը
14.30 «Ինչ է ուզում կինը»
15.30 Ս-լ «Սիրո թեւեր»
16.25 Ս-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.20 Ս-լ «Հասարակ ճշմարտություններ»
18.30 ՌԻՀԱ մոլորակ
19.00 Մամուլի ակումբ
20.00 Ս-լ «Համերաշխ ընտանիք»
20.30 Ս-լ «Յուրիկները»
21.55 Ս-լ «Լեդի Բոսս»
22.55 Գ/Ֆ «Ինտերաղջիկը»
01.50 Գ/Ֆ «4-րդ հարկ»

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Այսօր
7.10, 8.15, 19.35 Քրեական գործ
7.20, 9.15 Ի պահ
7.35, 8.25 Մեր սիրելի կենդանիները
7.40, 8.45, 9.50 Հինգ րոպե Նովոժենովի հետ
7.45, 8.50, 9.55 Մեծ փողեր
7.50, 8.35, 9.40 Կարդանային լիսեռ
10.05 Համով պատմություններ
10.25 Բնասերի ճանապարհորդությունները
11.25 Սեփական խաղ
12.10 Ուշադրություն, հետախուզում է
13.25 Գ/Ֆ «Բախտավոր ես, Ժենյա»
15.25 Շարունակությունը հաջորդիվ...
16.15 Պեպսի-Չարտ
17.25 Մասնագիտությունը լրագրող
17.50 Ս-լ «Այց Մինտսափորսին»
20.35 Խոսքի ազատություն
22.10 Քրեական Ռուսաստան
23.45 Գ/Ֆ «Թագուհու անձնական կյանքը»
01.40 Կոմա

2002 Թ. ՖՈՒԼԲՐԱՅԹԻ ԱՄԵՐԻԿԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԱՌԱՅԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ
(Fulbright American Studies Summer Institute Program 2002)

ԱՄՆ պետքարտուղարության կրթական եւ մշակութային փոխանակումների վարչությունը, ԱՄՆ դեսպանության հետ համատեղ հայտարարում են Ֆուլբրայթի ամերիկագիտության ամառային դասընթացների 2002 թ. ծրագիրը: Ֆուլբրայթի ամառային դասընթացները կներառեն վեցշաբաթյա գիտական սեմինարներ դասախոսների, ուսուցիչների եւ հետազոտողների համար: Այս տարի հայտարարվում են հետեւյալ ինը ծրագրերը.

1. ԱՄՆ-ի քաղաքակրթությունը
2. ԱՄՆ-ի սահմանադրությունը՝ ծագումը, զարգացումը եւ ժամանակակից հիմնահարցերը
3. ԱՄՆ-ի քաղաքական համակարգը
4. ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությունը
5. Կրոնն ԱՄՆ-ում
6. Ժամանակակից ամերիկյան գրականությունը
7. ԱՄՆ-ի ուսումնասիրությունը գրականության միջոցով
8–9. Ամերիկագիտություն միջնակարգ դպրոցների մանկավարժների համար (2 ծրագիր)

Դիմորդները պետք է լինեն դասախոսական կազմի անդամներ, ներառյալ ուսուցիչներ, դասախոսներ, ուսումնական ծրագրերի, դասագրքերի հեղինակներ եւ գիտնականներ: Անգլերենի լավ իմացությունը պարտադիր է: Դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԱՄՆ դեսպանությունից:

Դիմումները պետք է ներկայացնել ԱՄՆ դեսպանատուն: Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետը 2002 թ. փետրվարի 20-ն է:

Ծրագրերի համառոտ նկարագրությունը փակցված է ԱՄՆ դեսպանության ցուցատախտակին: Մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել ԱՄՆ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժնի աշխատակից Հասմիկ Միքայելյանին էլ. փոստով <amerstudies@yahoo.com>:

*Հասցեն՝ **ԱՄՆ դեսպանություն Հայաստանում, Բաղրամյան 18, Երեւան***

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES SUMMER INSTITUTE PROGRAM 2002

The Bureau of Educational and Cultural Exchanges of the U. S. Department of State together with The United States Embassy in Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute Program 2002. The program is designed as a rigorous six-week faculty level seminar for multinational groups of university teachers, researchers and secondary educators. This year nine summer institute programs are offered:

1. THE CIVILIZATION OF THE UNITED STATES
2. U.S. CONSTITUTION: ORIGINS, EVOLUTION AND CONTEMPORARY ISSUES
3. U.S. POLITICAL SYSTEM
4. U.S. FOREIGN POLICY
5. RELIGION IN THE UNITED STATES
6. CONTEMPORARY AMERICAN LITERATURE
7. THE UNITED STATES THROUGH LITERATURE: READING AMERICA
8-9. AMERICAN STUDIES FOR SECONDARY SCHOOL EDUCATORS (2 programs)

Eligibility: Applicants should be university faculty including teachers, trainers, department chairs, curriculum developers, textbook writers, scholars and secondary school educators. Good knowledge of English is required. Application forms are available at the U. S. Embassy.

DEADLINE FOR SUBMISSION OF APPLICATIONS IS FEBRUARY 20, 2002.

A short description of the programs is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the programs, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U. S. Embassy in Armenia.

E-mail: amerstudies@yahoo.com
Address: Baghramian Street 18, Yerevan

սկանվորդ

1

5

1

ՈւՅԱ-ի ամառային մրցավայր

Քայքայված մետաղ

Ծաղկանոց

Ճապոնիայի I մայրաքաղաքը

2

«Երկրաբանական» քար

ԱՄՆ, «հանցագործ» քաղաք

Դատական որոշում

Հասակի «ծառային» հոմանիշ

Ֆրանս. ուսուցիչ, դիմելաձեւ

Ծանրության բեռնի միավոր

Հայ կույր գուսան

Երկրորդը մեր համր ֆիլմերից

Էշի «չիմանալիքը»

Էլիքսիր

Ստալինյան աքսորյալ

Փխենյան

2

«Շաշկին» Հայաստանում

Ռազմական «ամբար»

... Մահարի

Ստորգետնյա պահասենյակ

«Առաջին քայլերն անող» ձի

Բոստանը ջրող գետակ

Մայրաքաղաքը Թեհրան

«Ճառագայթ-զենք»

Ճակատից ներքեւ, աչքից վերեւ

Լատվիայի մայրաքաղաքը

Հականիշը «նորեղեն»

«Երկար-բարակ» չափածո

Գյումրի, շրջակայք

Ծիածանի գույների թիվը

«... թխկի» (մուլտֆիլմ)

Դրամական պատիժ

Գյուղական փոխադրամիջոց

Դոն գետի «հանգրվանը»

Քարե փոքրիկ ջրավազան

Գերդաստանի «չեֆը»

Սկեսրոջ «աչքի լույսը»

«Հաստատուն» վարկատուն

Շամիրամին մերժողը

«... ամառը շուռումուռ»

Կուսակրոն հոգեւորական

Տարեդարձ

Կիտած հոնք

Կլեոպատրա-Թեյլորի սանրվածքը

Արեւելքում հարգված կին

Աչքի հականիշը

Ծամող ոսկոր

Քրեզենտե «բնակարան»

3

Հայկական ըմբշամարտ

Եւ եկեղեցական տոն, եւ միջատ

Վիրահատելու դանակ

Հավագող կաքնասուն

Այծի փորոտիքի բուժիչ յուղը

Ոմանց երազած «քարտը»

... ու կոնկրետ

Լողորդների «մարզադաշտը»

«... մը երկինք»

Գորգի վրայի նկար

Կուլմա, ռադա, կիեւ

Հիսուսն ըստ ազգության

Եւ բազալտը, եւ տուֆը

«Ռուսական» ծառաստան

Կարապի «ծովը»

Նեցուկ, բայց ոչ հենարան

Քնածի տեսածը

4

Հողի աշխատավոր

Երեխաների «սիրած» ճաշը

Վազք «բնության գրկում»

Տարզանի «փոխադրամիջոցը»

Անասունների սպանդ

Հյուսիս

Տերյանական «վերջին երգիչ»

Մուռաքայի «այլուր»

Դրամի «փոքրիկ քույրը»

Մասնիկներից «քիմիկոսը»

«Ծաղիկներ բերող» երգիչ

Ժամը տասներկուսն է

Ջրահարսի երկիրը

«Անտոնիոս եւ ...» (Վ. Շեքսպիր)

Կունկների շարան

Սերգեյ Մինաեւ, Վալդիս ...

Կենդանու ուժեղ սեռը

Գրական խրատ

Անդերսենյան խաբված արքա

Կատողի «հակառակորդը»

Մեղր ու ...

Լայն

Խոսակցության նախապայման

Տիրացու, Դմբուզ ...

Եւ քանակական, եւ դասական

Ֆրանսիացի երգիչ Ջո ...

Կոմպոնան կենդանի

Այբերից «հոսող զգացմունքը»

Տալը մի ցավ է, տեր լինելը՝ մի

«Բժիշկ» գիրք

...-բացակա

Հայ գործիչ Իսրայելը

Փարիզից բեռնվող ճաշակ

Հացը մինչ թխվելը

Եւ Շահազիզ, եւ Բագրատունի

«Նկարագիր» հանելուկ

Մոնտե-Քրիստո

3

Դպրոցի ընդմիջվող «միավորը»

«Աղավնորս» թռչուն

Խթան, սանձ, պախուրց

5

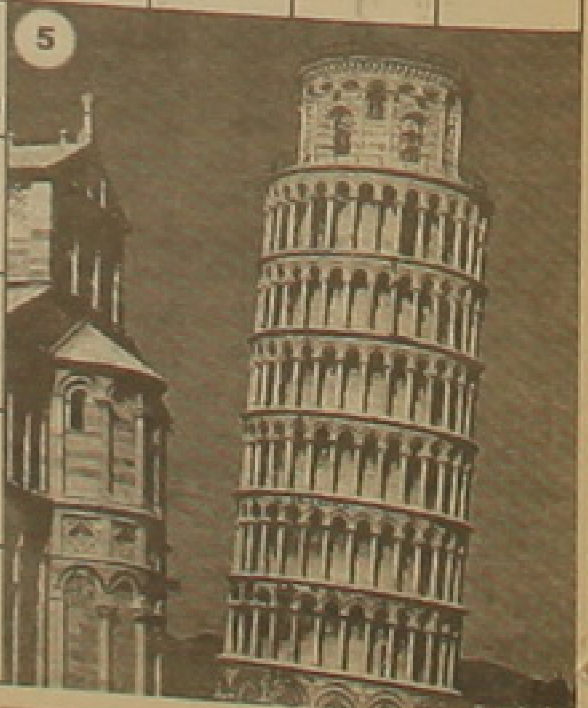

1000 ու մի եկեղեցի

Եկեղեցու կտուրը

Աստղերը զննող գործիք

Ալիին «կապած»

Շատ, բազմաթիվ, ...

Բնությունը զարթոնք է ապրում

Մարտը տարվա կտրվածքով

Մարդու արտաքինը

Ազգ ԱՃԽԱՏԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

Օրաթերթի տնօրենությունը հրավիրում է թերթի վաճառքով զբաղվող անձանց եւ գովազդային գործակալների փոխշահավետ համագործակցության:

Հեռ.՝ 52-93-53:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Նոյյան տապան» լրատվական գործակալությունը եւ հեռուստաընկերությունը հայտարարում են մրցույթ տնտեսական լրագրողի թափուր տեղի համար: Դիմումները ընդունվում են մինչեւ մարտի 8-ը ներառյալ, Խախակյան-28 հասցեով:

Հեռախոսներ՝ 52-43-18, 52-42-79, 56-59-65:

Անհրաժեշտ է ներկայացնել համառոտ կենսագրությունը եւ մեկ լուսանկար:

ProMedia

The professional Media Program Armenia

ՀՌՉԱԿՈՒՄ ԵՆՔ ՏՊԱԳԻՐ ԼՐԱՏՎԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ

Մարտի 1-ից մինչեւ ապրիլի 1-ը *IREX/ProMedia* Armenia գրասենյակում կանցկացվեն **Master Class**-եր, որի մասնակիցներն են Միացյալ Նահանգներում եւ Եվրոպայում հայտնի լրագրողներ **Լորա Քեյլին** եւ **Եվա Վայդան**: Նրանք ունեն աշխատանքի փորձ այնպիսի պարբերականներում, ինչպիսիք են Washington Post, Newsweek International, International Herald Tribune, Elet Es Irodalom Nepszabadsag Online:

Լորա Քեյլին մասնագիտացած է սոցիալական խնդիրների լուսաբանման ոլորտում եւ ակնարկի ժանրում:

Եվա Վայդան լրագրողական հետաքննության ճանաչված մասնագետ է:

Master Class-ին մասնակցելու համար խնդրում ենք ներկայացնել Ձեր հայտերն եւ ռեզյումեները *IREX/ProMedia*-ի գրասենյակ մինչեւ **փետրվարի** 22-ը, ժամը 17:00 հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, 375019, **Բաղրամյան 18/2**:

Մասնակիցները կստանան ավարտական վկայականներ:

IREX/ProMedia ծրագրի ֆինանսավորումը Հայաստանում իրականացնում է ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID):

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 58-14-89՝ Աննա Սաքյանին

Էլ. փոստ. promedia@arminco.com

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ալրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալեքսանդրյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էդգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Ասպետ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն.37
Հեռ.՝ 571218

Առաջին Բրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, (09)400699

Գոլդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ.Լուսավորիչի 15/1
Հեռ.՝ 525822

Էդեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.՝ 528232, 540914

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532829, 532815

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատամարտիկների 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Պեղասան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Օրիգինալ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 5ա
Հեռ.՝ (09) 420449

USAID

ԱՄՆ ՄԶԳ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԴԱՍԱՒՐԱԿԱՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՎՈՒՄ Է ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐԻ ՄՐՑՈՒՅԹ

Քեմոնիքս ինտերնեշնըլը հայտարարում է դրամաշնորհների բաց մրցույթ: Մրցույթի նպատակն է ֆինանսական աջակցություն տրամադրել այն ծրագրերին, որոնք կխթանեն Հայաստանի Հանրապետությունում կայուն եւ արդյունավետ իրավաբանական օգնության համակարգի ձեւավորումը: Մրցույթին կարող են մասնակցել հայկական ոչ պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությունները: Մրցույթը կազմակերպվում է Հայաստանում դատաիրավական եւ տնտեսական օրենսդրության բարեփոխումների ծրագրի շրջանակներում եւ ֆինանսավորվում է Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից:

Մանրամասն տեղեկությունների եւ հայտերի ձեւերը ստանալու համար խնդրում ենք դիմել Քեմոնիքսի երեւանյան գրասենյակ հետեւյալ հասցեով

ՀՀ, Երեւան, Պռոշյան փող., 1-ին նրբանցք, տուն 32

հեռ.՝ (3741) 54 51 21, (3741) 54 52 22

(3741) 27 33 01, (3741) 27 17 32

Է-կամ. cmonic@arminco.com

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. փետրվարի 7-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: լավագույն գին Best price	Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Bid: խանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Ask: խանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվզ. գին Day low	Transactions: առավ. գին Day high	Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Transactions: փոփ.% Avg%	Transactions: ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ԱՃԻՃ-1 (ԱԲՈՎՅԱՆ)	ACHT	B											
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱՄԲԱԿԱԳՈՐԾ. ԱՄ	AGBM	B											
ԱԳՐՈՎԻՄ. ԱՄ (ՎԱՐԴԵՆԻՍ)	AGVM	B											
ԱԼՄԱՍ	ALMS	B											
ԱՅՐՈՒՄԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	APAH	B											
ԱՊԱԿԵԿՈՒՐԻԴ	APAK	B											
ԱՐԱՎԱՏՈ	ARAV	B											
ԱՐԱՔՍ	ARAX	B											
ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԸՆԿ.	ARBC	B											
ԱՐԴՎԻՆ ԷԼ.ՄԵՔ. ԳՆ (ՎԱՆԱՁՈՐ)	ARDV	B											
ԱՐԳՈՍ	ARGS	B											
ԿՈՆՅԱԿԻ ԱՐԱՔՍ ՖԱ	ARKF	B											
ԱՐՄԵՆ-ԿԱՐՊԵՏ	ARKP	B											
ԱՐՄՈՒՆՏԱԺ	ARMJ	B											
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B											
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B											
ԱՐՓԱ ՍԵՎԱՆ	ASEV	B											
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHB	B											
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBP1	B											
ԱԽՈՒՐՅԱՆԻ ՇԻՆԱՆՅՈՒԹԵՐ	ASNR	B											
ԱՍՏՂԱՆՈՄԱՇ (ԱՐԹԻԿ)	ASTM	B											
ԱՐԹԻԿԻ ԲԵՐՐՈՒԹՅՈՒՆ	ATBE	B											
ԱՐԱՐԱՏՇԻՆ	ATSH	B											
ԱՎՏՈՄԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B											
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B											
ԱՎՏՈԲԵՌՆԱՐԴ	AVTB	B											
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ ԳՆ	AVTM	B											
ԻՋԵՎԱՆԻ ԲԵՆՏՈՆԻՏ Կ/Տ	BENT	B											
ԲՀԵՍ ՊԼԱՍՏ	BHSP	B											
ՉԱՐԵՆՑ. ԳՈՐԾԻՔԱՇԻՆ. ԳՆ	CHGG	B											
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՐՏ. ՏՐ. ՄՆ	DAJK	B											
ԴԱՏԱՐԿԵՐՏԻ ԲՈՒԺՏԵԽ. ԳՆ	DBJG	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՌՈՂՋ. ՀՆ	DJAH	B											
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՃՇԳՐԻՏԱՐՔ	ECHS	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. ԳՆ	ECSG	B											
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՃԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ԳՆ	EELJ	B											
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B											
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԱԿ ԳՆ	EHHG	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ	EJWG	B											
ԵՐ. N1 ԿԱՀՈՒՅՔԻ ՖԱ	EKIF	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B											
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ ՖԱ	EKGF	B											
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKOG	B											
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B											
ԷԼԵԿՏՐՈՆ	ELEK	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔ	ELSQ	B											
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿ	ELUS	B											
ԵՐԿԱՐԻԴԻ ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ ՖԱ	EMKFCO	B	500.0	500.0	100								
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔՈՆ	EMOR	B											
ԵՀԱՄ	EMTA	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏԱՄԱՍ. ԳՆ	EPLG	B											
ԵՌԱԶ	ERAZ	B											
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ ԳՆ	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	44	1,600.0	1,600.0	400					
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B											
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ ԳՆ	ESHG	B											
ՄԱԱՀԻՏ ԾԵԼ. ԳՆ (ԵՐԵՎԱՆ)	ETCG	B											
ԵՐ. ՏԵԽՆՈԼՈԳ. ՍԱՐՔ.ԵՐԻ ԳՆ	ETXS	B											
ՎԱՆ ԱՖ (ԵՐԵՎԱՆ)	EVAF	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ - 1	EVG1	B											
ԳԱՎԱՌԻ ՀԱՑ	GAMC	B											
ԱՆԱԼԻՏՍԱՐՔ (ԳՅՈՒՄՐԻ)	GANL	B											
ԱՆԻՎ	GANV	B											
ԳԱՌՆԻ	GARN	B											
ԳԵՂԱՄԱ	GEGN	B											
ԳՈՐԻՍԻ ԳԱՄԱՄ	GGAM	B											
ԳԵԳԱՄԱ	GGMA	B											
ԳՅՈՒԿՈՆԱ	GKNO	B											
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄՍԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Կ/Տ	GMPG	B											
ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ	HAGB	B											
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	3,180								
ՀԱՏԻՍ	HATC	B											
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
Հ ԵՐ. ՀԱՅԱՍ ԳՐՈՒՊ	HEHG	B											
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B											
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B						2,000.0	2,000.0	2,000.0		42.0
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B											
ՀԱՅՔՇԻՆԱՆՅՈՒԹ	HSHN	B											
ՀԱՍՏՈՑԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԳՆ	HSNG	B											
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B											
ԿԱՇԻ	KASH	B											
ՂԱՐԱՄԵՏ	KMET	B											
ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ	KMSH	B											
ԿՈՆՆԵԿՏ	KNET	B											
ԿՈՆԱԿԱ	KNKA	B											
ՌԵԼԵ ԳՆ (ԿԱՊԱՆԻ)	KREL	B											
ԿՈՇԿԱԳՈՐԾ ՄԱՍԻՍ	KSHM	B											
ԼԱՊԵՐԻ ՈՒ ՆԵՐԿԵՐԻ ԳՆ	LAQN	B											
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MQER	B											
ՄԱՐՏՈՒՆԻՇԻՆ	MRSH	B											
ՄԵՐՁՄՈՍԿՎԱՅԱՆ	MSKV	B											
ՄԱՍԻՍ ՏԱԲԱԿ	MSTB	B											
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B											
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆԻ ՏՐԻԿՈՏԱԺԻ ՖԱ	NBTF	B											
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B											
ՊԼԱՍՏԻԿ	PLAS	B											
ՊԵՐ. ՄԱՆԿ. ԳԻՆԵԿ. ԿԵՆՏՐՈՆ	PMGK	B											
ՓՈՔՐԻԿ ՆԱՐԵ	PQRN	B											
ՌԱՍՏՐ ԳՆ	RSTR	B											
ՌԵԶԻՆԱՏՈՐ	RZTR	B											
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B											
ՇԻՆԱՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B											
ԵՐ. ՇՈՒՇԱՆ ՏԵՔՍՏԻԼ Կ/Տ	SHTK	B											
ԿԱՏԱՐՈՂ ՍԱՐՔ. ԳՆ	SKSG	B											
ՍԻՍԱԿԱՆ	SSKN	B											
ԻՆՏԵՐՍՏԱՆՈԿ ԳԱԶ	STAN	B											
ՏՈՒՄՊ	TASP	B											
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B											
ՈՒԿՐՇԻՆ	UKSH	B						100.0	100.0	100.0		1,289.1
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԿՈՇԻԿԻ ՖԱ	VAKF	B											
ՎԵԴՈՒ ԷԼԵԿՏՐԱՄԱՐՏԿՈՑՆԵՐԻ ԳՆ	VELG	B											
ՎԱԿՈՒՈՒՄԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱՎԱՌ. ԳՆ	VEVG	B											
ՎԱՆԵՐԿ	VSHK	B											
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ ԳՆ	VTMG	B											
ԵՐԵՎԱՆ ԿԱՀՈՒՅՔ	YKHQ	B											
ԵՐ. ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	YPHG	B											
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ ԳՆ	YRLE	B											
ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ՊՂՆՁԱՄՈԼԻԲԴԵՆԱՅԻՆ	ZNGP	B											

* Շրջանառության գնման/վաճառքի առաջարկների հայտերի մասին տեղեկություն առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ: Բոլոր գները ՀՀ դրամով:

** 4 նիշից կազմված համառոտագրությունը ցույց է տալիս բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի համառոտագրումը: Այն դեպքում, երբ 4 նիշից բացի նշված է C0, ապա դա ՍՊԸ-ի բաժնեմաս է:

Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

©Armex

ACBA BANK

Հ Ա Յ Գ Յ ՈՒ Ղ Փ Ո Խ Բ Ա Ն Կ

Միասին դէպի բարեկեցութիւն

ք. Երեւան, Բայրոնի 1 (Պետական Կոնսերվատորիայի հարեւանութեամբ)
Հեռ. 56 58 58, 56 85 85 Հեռապատճէն՝ 54 34 85
Էլ.փոստ՝ acba@arminco.com www.acba.am

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 7. 2. 2002 Գինը՝ 100 դրամ